

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta
za gradbeništvo
in geodezijo

Jamova cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www3.fgg.uni-lj.si/>

DRUGG – Digitalni repozitorij UL FGG
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

To je izvirna različica zaključnega dela.

Prosimo, da se pri navajanju sklicujete na bibliografske podatke, kot je navedeno:

Primožič, E. 2012. Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov med letoma 2003 in 2010 na primeru občin Gorenja vas – Poljane in Naklo. Diplomaska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. (mentorica Zavodnik Lamovšek, A., somentorica Foški, M.): 36 str.

University
of Ljubljana

Faculty of
Civil and Geodetic
Engineering

Jamova cesta 2
SI – 1000 Ljubljana, Slovenia
<http://www3.fgg.uni-lj.si/en/>

DRUGG – The Digital Repository
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

This is original version of final thesis.

When citing, please refer to the publisher's bibliographic information as follows:

Primožič, E. 2012. Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov med letoma 2003 in 2010 na primeru občin Gorenja vas – Poljane in Naklo. B.Sc. Thesis. Ljubljana, University of Ljubljana, Faculty of civil and geodetic engineering. (supervisor Zavodnik Lamovšek, A., co-supervisor Foški, M.): 36 pp.

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta za
gradbeništvo in
geodezijo

Jamova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si

UNIVERZITETNI ŠTUDIJ
PRVE STOPNJE GEODEZIJE
IN GEOINFORMATIKE

Kandidatka:

EVA PRIMOŽIČ

**ANALIZA SPREMEMB NAMENSKE RABE PROSTORA
S PRIMERJAVO PODATKOV OBČINSKIH
PROSTORSKIH AKTOV MED LETOMA 2003 IN 2010
NA PRIMERU OBČIN GORENJA VAS – POLJANE IN
NAKLO**

Diplomska naloga št.: 3/GIG

**ANALYSIS OF LAND USE CHANGE BASED ON
COMPARING MUNICIPAL SPATIAL ACTS BETWEEN
2003 AND 2010 IN THE CASE OF MUNICIPALITIES OF
GORENJA VAS – POLJANE AND NAKLO**

Graduation thesis No.: 3/GIG

Mentorica:

doc. dr. Alma Zavodnik Lamovšek

Predsednik komisije:

izr. prof. dr. Dušan Kogoj

Somentorica:

viš. pred. mag. Mojca Foški

Član komisije:

viš. pred. mag. Samo Drobne

Ljubljana, 13. 09. 2012

STRAN ZA POPRAVKE**Stran z napako****Vrstica z napako****Namesto****Naj bo**

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Eva Primožič izjavljam, da sem avtorica diplomske naloge z naslovom: "Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov med letoma 2003 in 2010 na primeru Občin Gorenja vas – Poljane in Naklo".

Izjavljam, da je elektronska različica v vsem enaka tiskani različici.

Izjavljam tudi, da dovoljujem objavo elektronske različice v repozitoriju UL FGG.

Ljubljana, september 2012

Eva Primožič

"Vsak letni čas je tukaj po svoje lep.
Prav gotovo pa je tukaj najlepše takrat, ko je pomlad s svojim krilom plavala nad dolino.
In če je v Poljanski dolini lepa pomlad, tedaj je malo kje lepše."

(Ivan Tavčar o Poljanski dolini)

BIBLIOGRAFSKO-DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK

- UDK:** 711.2(497.12)(043.2)
- Avtor:** Eva Primožič
- Mentorica:** doc. dr. Alma Zavodnik Lamovšek
- Somentorica:** viš. pred. mag. Mojca Foški
- Naslov:** Analiza sprememb namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov med letoma 2003 in 2010 na primeru Občin Gorenja vas – Poljane in Naklo
- Obseg in oprema:** 36 str., 15 pregl., 15 sl., 1 graf., 17 pril.
- Ključne besede:** prostorski akti, dolgoročni plan občine, občinski prostorski načrt, namenska raba prostora, Občina Gorenja vas – Poljane, Občina Naklo

Izveček

Diplomska naloga temelji na ugotavljanju sprememb namenske rabe prostora v izbranih občinah: Gorenja vas – Poljane in Naklo. V teoretičnem delu diplomske naloge je na kratko predstavljena zakonodaja s področja urejanja prostora od leta 1984 dalje, nato je predstavljena metoda dela in težave, s katerimi smo se srečali pri urejanju in obdelavi podatkov. Po predstavitvi obravnavanih občin smo v praktičnem delu diplome primerjali podatke o osnovni in podrobni namenski rabi prostora veljavnih občinskih prostorskih načrtov s podatki iz dolgoročnega in srednjeročnega plana občin za Občino Gorenja vas – Poljane in Občino Naklo.

Rezultati analize so pokazali, da se je na območju Občine Gorenja vas – Poljane med letoma 2003 in 2010 povečal samo delež stavbnih zemljišč, na območju Občine Naklo pa poleg stavbnih še vodna zemljišča. Vzrok za povečanje vodnih zemljišč je v drugačnem načinu zajemanja vodotokov. Rezultati podrobne namenske rabe prostora pa kažejo, da se v vsakem posameznem obravnavanem naselju spreminjajo rabe prostora različno. Nekje se povečujejo stavbna in kmetijska zemljišča na račun gozdnih površin, spet drugje se povečujejo stavbna in gozdna zemljišča na račun kmetijskih zemljišč, v enem naselju pa so se celo povečala kmetijska zemljišča na račun zmanjšanja stavbnih zemljišč.

BIBLIOGRAPHIC-DOCUMENTALISTIC INFORMATION AND ABSTRACT

UDC:	711.2(497.12)(043.2)
Author:	Eva Primožič
Supervisor:	Assist. Prof. Alma Zavodnik Lamovšek, Ph. D.
Co-advisor:	Sen. Lect. Mojca Foški, M. Sc
Title:	Analysis of land use change based on comparing municipal spatial acts between 2003 and 2010 in the case of municipalities of Gorenja vas – Poljane and Naklo
Notes:	36 p., 15 tab., 15 fig., 1 graph., 17 ann.
Keywords:	spatial acts, long-term municipal plan, municipal spatial planning documents, land use, Gorenja vas – Poljane municipality, Naklo municipality

Abstract

The thesis is based on surveying the changing of land use in the municipalities of Gorenja vas – Poljane and Naklo. In the theoretical part spatial legislation from year 1984 onwards is presented. We also describe the methodology and the problems we encountered when arranging and processing the data. After the presentation of the selected municipalities in the empirical part of the thesis we compare the data on the basic and detailed land use from the existing municipal land use plans with the data from the long-term and medium-term municipal plans of Gorenja vas – Poljane and Naklo for the period from 1986 to 2000.

Between the years 2003 and 2010, the amount of building land increased in the area of the municipality of Gorenja vas – Poljane, while in the area of the municipality of Naklo not only the amount of building land but also the amount of water land increased. The water land increased due to different way of determining water land. The results of the detailed land use show that in each settlement land use is changing differently. Somewhere the amounts of building and agricultural lands increase on account of the decline of forest land. In other settlements the amounts of building and forest lands increase because of the decline of agricultural areas. There is also a case of the increase of agricultural land on account of the decline of building land in one of the settlements.

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici doc. dr. Almi Zavodnik Lamovšek, somentorici viš. pred. mag. Mojci Foški in mlademu raziskovalcu Mihi Konjarju za prijazno pomoč pri nastajanju te diplomske naloge.

Zahvaljujem se tudi podjetju DOMPLAN (izpostava Kranj in Škofja Loka), kjer so mi priskrbeli podatke za diplomsko nalogo.

Najlepša in največja zahvala pa gre vsem, ki so mi v času študija stali ob strani, mi svetovali in me spodbujali, da sem diplomsko nalogo lahko uspešno dokončala.

KAZALO

Izjave	III
Bibliografsko-dokumentacijska stran in izvleček	IV
Bibliographic-documentalistic information and abstract	V
Zahvala	VI
1 UVOD	1
1.1 Namen in cilji naloge	1
2 NORMATIVNA IZHODIŠČA	2
2.1 Splošno o prostorskih aktih in predstavitev zakonov skozi čas	2
2.2 Pregled planskih aktov na različnih ravneh načrtovanja	4
2.2.1 Državni prostorski akti	4
2.2.2 Prostorski akti na regionalni ravni	4
2.2.3 Občinski prostorski akti	4
3 METODOLOŠKI PRISTOP	6
3.1 Pridobitev podatkov	6
3.2 Topološka ureditev podatkov v prostorskih aktih v letih 2003 in 2010	6
3.3 Določitev območja analize namenske rabe prostora	9
3.3.1 Ureditev in uskladitev meje občine med obravnavanima prostorskima aktoma Občine Gorenja vas - Poljane in Naklo	9
3.3.2 Ureditev in uskladitev meje urbanistične zasnove med obravnavanima prostorskima aktoma Občine Gorenja vas - Poljane in Naklo	9
3.4 Prikaz in primerjave kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte v letih 2003 in 2010	10
3.4.1 Občina Gorenja vas - Poljane	13
3.4.2 Občina Naklo	15
4 ANALIZA IN PRIMERJAVA NAMENSKE RABE PROSTORA MED LETOMA 2003 IN 2010	16
4.1 Opis obravnavanih občin	16
4.1.1 Občina Gorenja vas - Poljane	17
4.1.2 Občina Naklo	18
4.2 Predstavitev prostorskih aktov Občine Gorenja vas – Poljane med letoma 2003 in 2010	20
4.3 Predstavitev prostorskih aktov Občine Naklo med letoma 2003 in 2010	21
4.4 Analiza sprememb namenske rabe prostora za Občino Gorenja vas - Poljane	22
4.4.1 Osnovna namenska raba prostora za DPO Občine Gorenja vas - Poljane	22
4.4.2 Osnovna namenska raba prostora za OPN Občine Gorenja vas - Poljane	22
4.4.3 Primerjava osnovne namenske rabe prostora Občine Gorenja vas - Poljane	22

4.4.4	Podrobna namenska raba prostora za naselja Poljane nad Škofjo Loko, Gorenja vas in Hotavlje iz podatkov UZ Občine Gorenja vas - Poljane	23
4.4.5	Podrobna namenska raba prostora za naselja Poljane nad Škofjo Loko, Gorenja vas in Hotavlje iz podatkov UN Občine Gorenja vas - Poljane	24
4.4.6	Primerjava podrobne namenske rabe prostora za obravnavana naselja v Občini Gorenja vas - Poljane	25
4.5	Analiza sprememb namenske rabe prostora za Občino Naklo	28
4.5.1	Osnovna namenska raba prostora za DPO Občine Naklo	28
4.5.2	Osnovna namenska raba prostora za OPN Občine Naklo	28
4.5.3	Primerjava osnovne namenske rabe prostora Občine Naklo	28
4.5.4	Podrobna namenska raba prostora za naselja Naklo, Malo Naklo in Polica iz podatkov UZ Občine Naklo	29
4.5.5	Podrobna namenska raba prostora za naselja Naklo, Malo Naklo in Polica iz podatkov UN Občine Naklo	29
4.5.6	Primerjava podrobne namenske rabe prostora za obravnavana naselja v Občini Naklo	30
5	SKLEPNE UGOTOVITVE IN ZAKLJUČEK	33
	VIRI	35

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1:	Razdelitev osnovne namenske rabe prostora v OPN.....	10
Preglednica 2:	Povezave med Pravilnikom (2003) in Pravilnikom (2007) za pripravo prostorskih sestavin obeh občin	11
Preglednica 3:	Drugačna kategorija osnovne namenske rabe prostora za DPO Občine Gorenja vas - Poljane.....	13
Preglednica 4:	Sprememba osnovne namenske rabe prostora v Občini Gorenja vas – Poljane	22
Preglednica 5:	Površine in deleži površin podrobne namenske rabe prostora v Občini Gorenja vas – Poljane za UZ (2004).....	23
Preglednica 6:	Površine in deleži površin podrobne namenske rabe prostora v Občini Gorenja vas – Poljane za UN (2010)	24
Preglednica 7:	Spremembe površin podrobne namenske rabe v posameznih naseljih v Občini Gorenja vas – Poljane.....	25
Preglednica 8:	Združena podrobna namenska raba prostora v kategorije osnovne namenske rabe prostora (Občina Gorenja vas – Poljane).....	25
Preglednica 9:	Deleži površin v posameznih naseljih glede na prebivalca v naselju (Občina Gorenja vas – Poljane)....	26
Preglednica 10:	Primerjava osnovne namenske rabe prostora v Občini Naklo	28
Preglednica 11:	Površine in deleži površin podrobne namenske rabe prostora v Občini Naklo za UZ (2004)	29
Preglednica 12:	Površine in deleži površin podrobne namenske rabe prostora v Občini Naklo za UN (2010)	30
Preglednica 13:	Spremembe površin v posameznih naseljih v Občini Naklo	30
Preglednica 14:	Združena podrobna namenska raba prostora v kategorije osnovne namenske rabe prostora (Občina Naklo)	31
Preglednica 15:	Deleži površin v posameznih naseljih glede na prebivalca v naselju (Občina Naklo)	32

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1:	Število prebivalcev Občine Gorenja vas – Poljane in Naklo v zadnjih 12 letih.....	19
-------------	--	----

KAZALO SLIK

Slika 1:	Javljena napaka pri OPN Občine Naklo.....	7
Slika 2:	Program prikaže mejo občine kot topološko napako, ki jo privzamemo kot izjemo (Občina Naklo).....	8
Slika 3:	Program prikaže mejo občine kot topološko napako, ki jo privzamemo kot izjemo (Občina Gorenja vas - Poljane)	8
Slika 4:	Napaka meje območij pri Občini Gorenja vas - Poljane	8
Slika 5:	Napaka (meja območja) urbanistične zasnove pri Občini Naklo	9
Slika 6:	Napaka nedoločene namenske rabe prostora pri Občini Naklo	9
Slika 7:	V dolgoročnem planu Občine Gorenja vas – Poljane vodne površine niso posebna kategorija.....	13
Slika 8:	V dolgoročnem planu Občine Gorenja vas – Poljane dodane vodne površine (prevzete iz OPN) za potrebe analize	13
Slika 9:	Izsek iz urbanistične zasnove naselja Gorenja vas.....	14
Slika 10:	Izsek iz karte podrobne namenske rabe UZ (Občina Naklo).....	15
Slika 11:	Izsek iz karte podrobne namenske rabe UN (Občina Naklo)	15
Slika 12:	Območje Občine Gorenja vas - Poljane.....	17
Slika 13:	Naravne danosti Občine Gorenja vas - Poljane	18
Slika 14:	Območje Občine Naklo	18
Slika 15:	Lega Občine Naklo.....	19

UPORABLJENE KRATICE

DLN	Državni lokacijski načrt
DPA	Državni prostorski akti
DPO	Dolgoročni plan občine
DPN	Državni prostorski načrt
DSPN	Državni strateški prostorski načrt
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
GVP	Gorenja vas – Poljane
MZIP	Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
OLN	Občinski lokacijski načrt
OPN	Občinski prostorski načrt
OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt
PIN	Prostorski izvedbeni načrti
PRO	Prostorski red občine
PRS	Prostorski red Slovenije
PUP	Prostorski ureditveni pogoji
RPE	Register prostorskih enot
RPN	Regionalni prostorski načrt
RS	Republika Slovenija
RZPR	Regionalna zasnova prostorskega razvoja
SPO	Srednjeročni plan občine
SPRO	Strategija prostorskega razvoja občine
SPRS	Strategija prostorskega razvoja Slovenije
SRS	Socialistična Republika Slovenija
UN	Urbanistični načrt
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju
ZSZ	Zakon o stavbnih zemljiščih
ZUN	Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor
ZUreP	Zakon o urejanju prostora
ZUreP-1	Zakon o urejanju prostora-1

(ta stran je namenoma prazna)

1 UVOD

Ob obravnavi prostora se zasnjuje model, ki se izrazi skozi različne zasnove. Najbolje se zasnova izrazi skozi celovit načrt določevanja namenske rabe prostora, ki je tudi eden od ciljev urejanja prostora. Iz takega načrta je razvidno, kam je usmerjen razvoj različnih dejavnosti. Skozi namensko rabo prostora se izrazi idealno, zaželeno stanje, ki se postopno uresničuje v času veljavnosti prostorske zasnove (Komidar, 2007). Že ohranitev naravnega stanja pomeni določeno "uporabo" površin, nas pa zanimajo zlasti antropogene rabe prostora, njih vrste, omejitve, pogoji zanje. Raba prostora je lahko taka, da omogoča kasnejšo spremembo v drugo rabo ali celo v prvotno stanje. Značilni primeri so kmetijstvo, gozdarstvo, vrtičkarstvo, urbane rabe pa so po večini nepovratne (Pogačnik, 1992).

V prvem delu diplomske naloge je na kratko predstavljena zakonodaja na področju urejanja prostora od leta 1984 dalje in zakoni, ki so pomembni za urejanje prostora. V nadaljevanju je predstavljena metoda dela in opisane težave, s katerimi smo se srečali pri urejanju in obdelavi podatkov. V četrtem poglavju sta predstavljeni obravnavani občini – Občina Gorenja vas – Poljane in Občina Naklo, sledi analiza rezultatov in primerjava namenske rabe prostora med letoma 2003 in 2010. V zadnjem poglavju pa so združene sklepne ugotovitve.

1.1 Namen in cilji naloge

Namen diplomske naloge je prikazati spreminjanje namenske rabe prostora med letoma 2003 in 2010 na območju izbranih dveh občin: Občine Gorenja vas – Poljane in Občine Naklo.

Cilj naloge je ugotoviti, kako sta izbrani občini sledili razvoju prostora pri spreminjanju zakonodaje. Sprašujemo se, ali nova zakonodaja res dopušča več gradenj, ali se je obseg stavbnih zemljišč v Občinskih prostorskih načrtih bistveno povečal glede na Prostorske sestavine planskih aktov občin in če so se, na račun katerih zemljišč (kmetijskih, gozdnih) se je zgodila ta sprememba.

2 **NORMATIVNA IZHODIŠČA**

2.1 **Splošno o prostorskih aktih in predstavitev zakonov skozi čas**

Prostorski akti so splošni pravni akti, s katerimi država in občine določajo svoj prostorski razvoj. Njihove rešitve vedno pomenijo določene zahteve, prepovedi in zapovedi v zvezi z ravnanjem s prostorom na določenem območju. Vendar pa prostorski akti niso instrumenti, ki bi prisilno posegali v obstoječe stanje v prostoru, saj z njimi ni mogoče nikogar neposredno prisiliti, da na svojem zemljišču karkoli zgradi oziroma spremeni ali celo opusti dejavnost, ker je prostorski akt ne dopušča več. Prostorski akti veljajo, če bo lastnik v prihodnosti posegal v prostor (Dekleva in sod., 2011).

Prostorski akti kot splošni pravni akti so sestavljeni iz grafičnega in tekstualnega dela. V sistemu prostorskih aktov velja načelo hierarhije. Občinski prostorski akti ne smejo biti v nasprotju z državnimi in morebitnimi skupnimi prostorskimi akti države in občin, kakor tudi, da izvedbeni prostorski akti ne smejo spreminjati odločitev strateških prostorskih aktov (15. člen, ZPNačrt). Isto območje ne sme urejati več hierarhično enakovrednih prostorskih aktov, z njimi pa mora biti pokrit celoten prostor vsake občine.

I. ZAKON O UREJANJU PROSTORA (ZUreP) (Uradni list SRS, št. 18/1984)

Zakon o urejanju prostora je določal vsebino in metodologijo izdelave strokovnih podlag in prostorskih sestavin planskih aktov občin. Zakon je stopil v veljavo leta 1984 in prenehal veljati 1. 1. 2003.

II. ZAKON O UREJANJU NASELIJ IN DRUGIH POSEGOV V PROSTOR (ZUN) (Uradni list SRS, št. 18-931/84)

Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (v nadaljevanju ZUN) je bil operativni zakon. Iz prostorskih sestavin planskih aktov so se konkretizirale obveznosti v zvezi z urejanjem prostora o graditvi, širitvi in prenovi naselij ter drugih posegov v prostor (Dekleva in sod., 2011). ZUN je določal dve vrsti prostorskih izvedbenih aktov:

- Prostorske ureditvene pogoje (v nadaljevanju PUP) in
- Prostorske izvedbene načrte (v nadaljevanju PIN).

PUP so bili splošni prostorski izvedbeni akti, s katerimi so se urejali le posegi, ki niso spreminjali zasnove obstoječih prostorskih ureditev in niso imeli večjih vplivov na rabo prostora, izdelovali pa so se za tista območja, za katera ni bila predvidena izdelava PIN. PIN so bili izvedbeni akti, ki so podrobno določali rešitve v zvezi s predvidenimi prostorskimi ureditvami. Izdelovale so se tri vrste PIN: zazidalni načrti (ZN) za novogradnje, ureditveni načrti (UN) za prenove, dopolnilne gradnje, komunalno sanacijo, posege v prostor, ki niso imeli značaja graditve in lokacijski načrti (LN), ki so se pripravljali za posamezne infrastrukturne objekte (Dekleva in sod., 2011).

III. ZAKON O STAVBNIH ZEMLJIŠČIH (ZSZ) (Uradni list SRS, št. 18/1984)

Zakon o stavbnih zemljiščih je urejal pogoje za realizacijo načrtovanih prostorskih ureditev na stavbnih zemljiščih. Veljati je začel leta 1984 in veljal do svoje celovite prenove leta 1997 (Dekleva in sod., 2011).

IV. ZAKON O UREJANJU PROSTORA 1 (ZUreP-1) (Uradni list RS, št. 110/2002)

Zakon je stopil v veljavo leta 2002 in združil vsebine vseh treh zakonov iz leta 1984 (ZUreP, ZUN, ZSZ). Zakon o urejanju prostora (v nadaljevanju ZUreP-1) je ohranil nekatere bistvene ureditve iz zgoraj navedenih treh zakonov, jih posodobil, prilagodil takratni ustavni ureditvi in nadgradil.

Glavni namen ZUreP-1 je bil preureditev področja urejanja prostora v širšem pomenu besede, ki obsega prostorsko načrtovanje, ukrepe za omogočanje izvedbe prostorskih ureditev, opremljanje zemljišč za gradnjo, reguliranje dejavnosti prostorskega načrtovanja ter vzpostavitev prostorskega informacijskega sistema (Flogie, 2003).

Zakon je po novem določal, da se prostor načrtuje s prostorskimi akti, ki so državni, lokalni in regionalni. Akte je razdelil na strateške in izvedbene. Strateški akti so usmerjevalni akti, ki jasno določajo cilje prostorskega razvoja z zasnovami prostorskih ureditev za podrobnejše načrtovanje z izvedbenimi prostorskimi akti in nimajo neposrednega vpliva na posameznika. Operativni oziroma izvedbeni akti pa določajo vrsto rabe prostora in razmestitev dejavnosti ter merila in pogoje za urejanje prostora. Za vsako parcelo posebej je torej določen jasen režim poseganja v prostor. Na lokalnem nivoju se delijo na splošne (prostorski red občine) in konkretne (občinski lokacijski načrt).

ZUreP-1 je določil, da se nova poselitev usmeri v poselitvena območja. Hkrati je določil tudi posege, ki so izjemoma dopustni zunaj poselitvenih območij, in posege, ki so dopustni na najboljših kmetijskih zemljiščih, če za to ni mogoče uporabiti manj primernih kmetijskih zemljišč. Določil je tudi, da v občinah ostanejo v veljavi prostorske sestavine dolgoročnih in srednjeročnih planov, ki morajo biti vzpostavljene v digitalni obliki. Pristojni minister je leta 2003 izdal Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin v digitalni obliki.

Po uveljavitvi ZUreP-1 se je izkazalo, da le-ta ne ustreza potrebam in zato je bil že leta 2007 sprejet Zakon o prostorskem načrtovanju, ki je razveljavil kar 65 % ZUreP-1 (Breznik in sod., 2010).

V. ZAKON O PROSTORSKEM NAČRTOVANJU (ZPNačrt) (Uradni list RS, št. 33/2007)

Zakon o prostorskem načrtovanju (v nadaljevanju ZPNačrt) je stopil v veljavo leta 2007. Zakon ureja prostorsko načrtovanje kot del urejanja prostora, tako da določa vrste prostorskih aktov, njihovo vsebino, medsebojna razmerja in postopke za njihovo pripravo in sprejem (1. člen, ZPNačrt).

Prostorski akti se po ZPNačrt-u glede na njihovo pripravo in sprejemanje delijo na:

- Državna prostorska akta:
 - Državni strateški prostorski načrt (DSPN),
 - Državni prostorski načrt (DPN).
- Občinska prostorska akta:
 - Občinski prostorski načrt (OPN),
 - Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN).
- Medobčinski prostorski akt:
 - Regionalni prostorski načrt (RPN).

ZPNačrt prostorskih aktov sicer formalno ne razvršča na strateške in izvedbene, kot jih je prej veljavni ZUreP-1, vendar pa jih je glede na njihovo vsebino mogoče razvrstiti v navedeni kategoriji, pri čemer k izvedbenim prostorskim aktom štejemo naslednje akte: DPN, OPN in OPPN (Dekleva in sod., 2011).

2.2 Pregled planskih aktov na različnih ravneh načrtovanja

2.2.1 Državni prostorski akti

V obdobju od leta 1975 do 1990 (samoupravno družbeno planiranje), ki ga je zaznamoval tudi začetek razpadanja bivše Jugoslavije, je bilo samoupravljanje razširjeno z gospodarstva na vse družbene sfere. V tem obdobju se je država vsaj navidezno umaknila s področja urejanja prostora, nadomestili pa so jo neposredni družbeni dogovori in samoupravni sporazumi med ustvarjalci družbenega planiranja (Dekleva in sod., 2011).

Končni rezultat samoupravnega družbenega planiranja z vidika urejanja prostora naj bi bile prostorske sestavine dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana, ki so po vsebini podobne prostorskim planom (Dekleva in sod., 2011).

Socialistična Republika Slovenija (SRS) je na podlagi ZUreP (1984) sprejela Prostorske sestavine dolgoročnega plana SRS za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorske sestavine srednjeročnega družbenega plana SRS za obdobje od leta 1986 do leta 1990.

Dolgoročni plan SRS je v prostorskih sestavinah oblikoval temeljne usmeritve in globalno zasnovo razvoja dejavnosti v prostoru. DP SRS je določal tudi globalno zasnovo namenske rabe prostora (Dekleva in sod., 2011).

Srednjeročni družbeni plan SRS v prostorskih sestavinah je določal ukrepe za varovanje in smotrno rabo dobrin splošnega pomena ter ukrepe za skladen razvoj dejavnosti v prostoru in skladen regionalni razvoj v Sloveniji (Dekleva in sod., 2011).

Prostorske sestavine dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana SRS so ostale v veljavi do sprejetja državnih prostorskih aktov na podlagi ZUreP-1 (2002).

Na podlagi ZUreP-1 (2002) sta bila sprejeta prostorska akta: Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) (2004) in Prostorski red Slovenije (PRS) (2004), za detaljne ureditve državnega pomena pa so se začeli izdelovati Državni lokacijski načrti (DLN).

V 14. členu ZPNačrt (2007) je določeno, da se na ravni države izdelata Državni strateški prostorski načrt (DSPN), prostorske ureditve državnega pomena pa se urejajo z Državnim prostorskim načrtom (DPN). Po 92. členu ZPNačrt (2007) SPRS ostane v veljavi do uveljavitve DSPN. DSPN ni izdelan, zato je SPRS še vedno veljaven.

2.2.2 Prostorski akti na regionalni ravni

Prvič so bili regionalni prostorski dokumenti predvideni z ZUreP-1 (2002) in sicer kot Regionalna zasnova prostorskega razvoja (RZPR), vendar ni bila nobena izdelana. ZPNačrt (2007) pa je na ravni regije predvidel izdelavo Regionalnega prostorskega načrta (RPN), vendar šele, ko bodo uveljavljene tudi planske regije.

2.2.3 Občinski prostorski akti

Občine so na občinski ravni na podlagi ZUreP (1984) in ZUN (1984) sprejele svoje prostorske plane:

Dolgoročni plan občine (DPO) za obdobje od leta 1986 do leta 2000, ki je določal usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru, usmeritve glede načina urejanja posameznih območij s prostorskimi izvedbenimi akti, zasnovo namenske rabe v prostoru (1:5000), pripravo urbanistične in krajinske zasnove. V dolgoročnem planu občine so morala biti hkrati prikazana tudi izhodišča Dolgoročnega plana SRS in izhodišča za pripravo SDP občine. S

prikazom izhodišč so lahko ugotovili možna odstopanja DPO od Dolgoročnega plana SR Slovenije. Dolgoročni plan občine je bil izhodišče za pripravo srednjeročnih planov.

Namen urbanistične zasnove je bil podrobneje določiti strategijo prostorskega razvoja naselja z rešitvami funkcionalne in oblikovne skladnosti posameznih območij. Urbanistična zasnova se je pripravljala za mesta in za lokalna središča, lahko pa tudi za druga naselja, katerim so se določala območja za njihovo širitev ali prenovo (ZUreP-1).

Namen krajinske zasnove je bil določiti strategijo prostorskega razvoja krajine in uskladiti ter podrobneje določiti potrebe razvoja in varovanja za območja izven ureditvenih območij naselij oziroma območja, kjer ni bila predvidena poselitve (Dekleva in sod., 2011).

Srednjeročni plan občine (SPO) za obdobje od leta 1986 do leta 1990 se je pripravljaval vsakih pet let in je določal sprejemanje odločitev na podlagi usmeritev iz dolgoročnega plana občine, podrobne namenske rabe prostora, določal je tudi območja stavbnih zemljišč, za katera se je izdelal PIN.

ZUreP-1 (2002) je na občinski ravni določal pripravo naslednjih občinskih prostorskih aktov:

Strategija prostorskega razvoja občine (SPRO), ki je določala usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru in njegove rabe, tako da so bili zagotovljeni pogoji za vzdržen in usklajen razvoj na območju občine (ZUreP-1).

Namen prostorskega reda občine (PRO) je bil v skladu s SPRO ter ob upoštevanju pravil iz PRS za celotno območje občine določiti območja osnovne namenske rabe prostora, določiti pogoje in merila ter ukrepe za načrtovanje v prostoru in pripravo lokacijskih načrtov občine ter določiti pogoje za pripravo projektov po določbah zakona, ki je urejal graditev objektov. PRO je bil temeljni izvedbeni prostorski akt občine (ZUreP-1).

Različne vrste osnovne namenske rabe prostora se ne smejo prekrivati, določijo pa se po načelu pretežnosti (Breznik in sod., 2010). Območje namenske rabe se zaradi dopustnosti gradnje objektov na posamezni parceli določi na parcelo natančno. Osnovna namenska raba se deli na stavbno, gozdno, kmetijsko, vodno in drugo zemljišče.

Prostorski akti na občinski ravni po ZPNačrt (2007):

Občinski prostorski načrt (OPN) je temeljni prostorski akt za celotno območje občine. Pri izdelavi OPN se upošteva usmeritve iz DPA, razvojne potrebe občine in varstvene zahteve. Z OPN se določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo se prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja objektov v prostor (prostorski izvedbeni pogoji).

Vsebina OPN je razdeljena na strateški in izvedbeni del, sestavljen je iz grafičnega in tekstualnega dela ter izdelan v digitalni in analogni obliki. Občina v strateškem delu opredeli cilje prostorskega razvoja, v izvedbenem delu pa vse normativne pogoje za rabo zemljišč in za poseganje v prostor. V vsebini strateškega dela OPN je večji poudarek na določitvi območij naselij, prednostnih območij za razvoj poselitve, drugih pomembnih območij ter na določitvi urbanih središč, za katera se bodo izdelali urbanistični načrti (UN). V izvedbenem delu vsebine OPN sledi podrobnejša opredelitev z določitvami območij namenske rabe prostora, podlage za prostorske izvedbene pogoje in določitvijo območij, za katere se pripravi občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) (Dekleva in sod., 2011).

Urbanistični načrt (UN) je podlaga za celovito načrtovanje razvoja urbanih središč. Območje UN obsega površine strnjene gradnje, zelene površine v naselju, vodne površine in njihova obrežja, ki potekajo v naselju, ter kmetijske in gozdne površine znotraj naselja. Območje UN vključuje tudi območja sanacije razpršene gradnje ter zemljišča, predvidena za območje širitve naselja (Pravilnik, 2007).

3 METODOLOŠKI PRISTOP

V nadaljevanju diplomske naloge je opisan postopek topološke ureditve podatkov, uskladitve meja občin, opisana je povezava med Pravilnikom o določanju namenske rabe prostora in primerjava namenske rabe prostora DPO Škofja Loka (za Občino Gorenja vas – Poljane) in DPO Kranj (za Občino Naklo), ki sta bila sprejeta leta 1986 za obdobje od 1986 – 2010 in so ju spreminjali in dopolnjevali, dokler nista občini sprejeli OPN.

3.1 Pridobitev podatkov

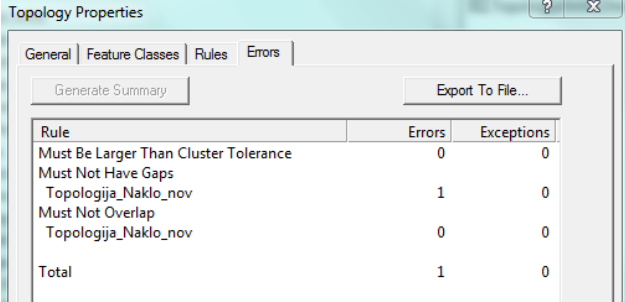
Podatke OPN Občine Gorenja vas – Poljane in OPN Občine Naklo smo pridobili na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor (v nadaljevanju MZIP). Za podatke o urbanistični zasnovi (v nadaljevanju UZ) obeh občin, ki sta bili izdelani v sklopu DPO, sem povprašala na sedežih obeh občin. Ker mi tam niso mogli zagotoviti ustreznih podatkov, sem se zanje obrnila neposredno na podjetji, ki sta občinama kot zunanji izvajalec izdelali UZ. V Občini Naklo je bilo to podjetje DOMPLAN Kranj in v Občini Gorenja vas – Poljane podjetje DOMPLAN Škofja Loka. UZ za Občino Gorenja vas – Poljane in Občino Naklo sta že bili pripravljena v digitalni obliki (*.shp datoteke), tako da v osnovi analognega grafičnega prikaza UZ ni bilo treba digitalizirati.

3.2 Topološka ureditev podatkov v prostorskih aktih v letih 2003 in 2010

Pravilnik (2007) jasno navaja, da morajo biti digitalni prostorski podatki, ki se prikažejo na grafičnih načrtih, izdelani kot vektorski podatki, ki se vodijo s topološko pravilnimi poligoni, usmerjenimi linijami ali s točkami (51. člen). Pri pregledu podatkov smo ugotovili, da ni tako. Dodatno smo preverili topološko prostorsko pravilnost obravnavanih občinskih prostorskih planov, ki smo jih za potrebe nadaljnje analize popravili. V primeru, da bi za analize uporabile nepopravljene podatke oziroma, če ne bi izvedli topološkega urejanja podatkov, bi v podatkih ostale napake, ki bi lahko ključno vplivale na končne rezultate ter tako na korektnost izvedene analize primerjave rab prostora.

Programski paket ArcGIS 10 omogoča preverjanje topološke pravilnosti podatkov vseh treh tipov vektorskih podatkov (točk, linij, poligonov). Topologija se oblikuje na podlagi določanja topoloških pravil oziroma na podlagi medsebojnih odnosov med vektorskimi podatki. Najpogostejše napake so že zajete v predpostavljenih pravilih, možno pa je oblikovati tudi svoja dodatna pravila. Pri preverjanju topološke pravilnosti planske rabe v prostorskih aktih smo imeli opravka s poligoni v posameznih ločenih podatkovnih slojih (med razredi objektov v objektnem nizu podatkov).

Pri izdelavi topologije v programskem orodju ArcCatalog je bilo potrebno za izbrane podatke določiti vrsto pravil, ki so osnova za prikaz topoloških napak. Pravilnost na novo izdelanih topoloških odnosov oziroma število prepoznanih napak lahko preverimo v lastnostih topologije (slika 1). Z delom smo nadaljevali v programskem orodju ArcMap, ki omogoča pregled in odpravo prepoznanih napak. Popraviti je bilo treba vse prepoznane napake oziroma označiti kot izjeme ("Exceptions") tiste, ki to niso.

Rule	Errors	Exceptions
Must Be Larger Than Cluster Tolerance	0	0
Must Not Have Gaps	1	0
Topologija_Naklo_nov	0	0
Must Not Overlap	0	0
Topologija_Naklo_nov	0	0
Total	1	0

Slika 1: Javljena napaka pri OPN Občine Naklo, vir: OPN Naklo.

Pomembnejši ukazi v orodjih za urejanje in popravljanje topoloških napak so:

- "Error inspector" – pregled napak in izjem glede na sloj podatkov in vrsto napake,
- "Fix Topology Error Tool" – izbor in odprava napak z enim izmed standardnih postopkov,
- "Topology Edit Tool" – ročna odprava napak s prilagajanjem meja poligonov.

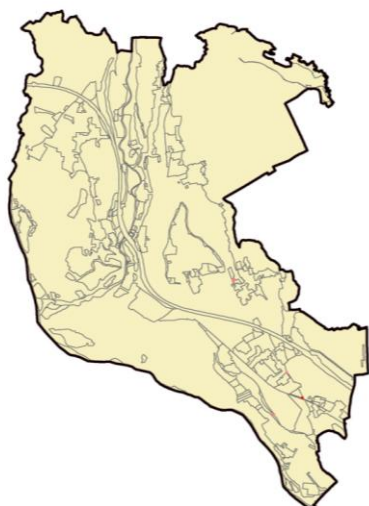
Posamezne prepoznane napake lahko popravimo s ponujenimi programskimi možnostmi, jih popravimo ročno ali pa jih v posebnih primerih obravnavamo kot izjeme ("Mark as Exception"). V večini primerov je potrebno obravnavati vsako napako posebej, hkrati pa preverjati podatke v podatkovni tabeli in kaj bo popravek prinesel k planiranemu stanju oziroma površinam rabe prostora. Pri preverjanju lahko odkrijemo naslednji napaki:

- Napaka predoločene namenske rabe prostora (pravilo "must not overlap") – napaka se pojavi v primeru prekrivanja dveh ali več poligonov. Napako lahko v večini primerov odpravimo z ukazom "Marge", kjer določimo, h kateremu od prekrivajočih poligonov pripada območje. Pri tem je potrebno upoštevati analogni grafični prikaz prostorskega plana.
- Napaka nedoločene namenske rabe prostora (pravilo "must not have gaps") – se pojavi, ko znotraj obravnavanega območja obstajajo prazni deli (luknje), ki niso sestavni del nobenega poligona in tako predstavljajo območja brez določene namenske rabe prostora. Najuporabnejši ukaz pri odpravljanju te napake je ukaz "Topology Edit Tool", ki omogoča spremembo meje okoliških poligonov in s tem zapolnitev luknje ("Gap").

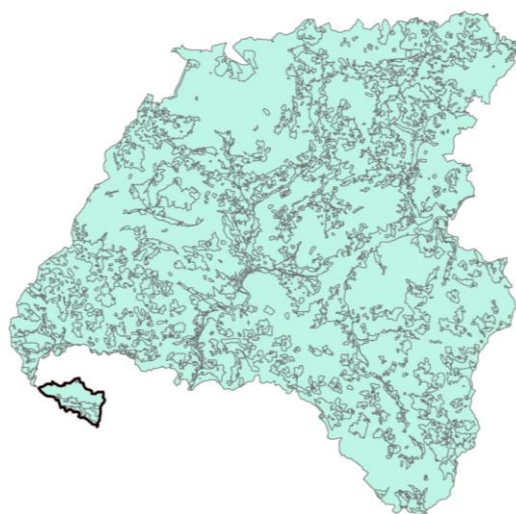
Napake smo odpravili na podlagi analognih podatkov¹ novih prostorskih planov. Popravljali smo jih ročno, nekatere pa smo prevzeli kot izjeme. V takem primeru ni šlo za pravo napako, le program jo je kot tako prepoznal in označil, na primer meja občine (slika 2 in 3). Pri preverjanju topološke pravilnosti podatkov za osnovno namensko rabo prostora pri OPN Občine Naklo je program prepoznal samo eno napako - mejo občine (slika 2), ki smo jo privzeli kot izjemo.

Po vsakem popravku, ki smo ga naredili, smo ponovno preverili topologijo na izbranem območju z ukazom "Validate Topology In Current Extend" (preverba topologije v trenutnem obsegu).

¹ 51. člen Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojev za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij določa, da morata biti analogna in digitalna oblika OPN med seboj skladni. Če nista, se uporablja analogna oblika.

Slika 2: Program prikaže mejo občine kot topološko napako, ki jo privzamemo kot izjemo, vir: OPN Naklo.

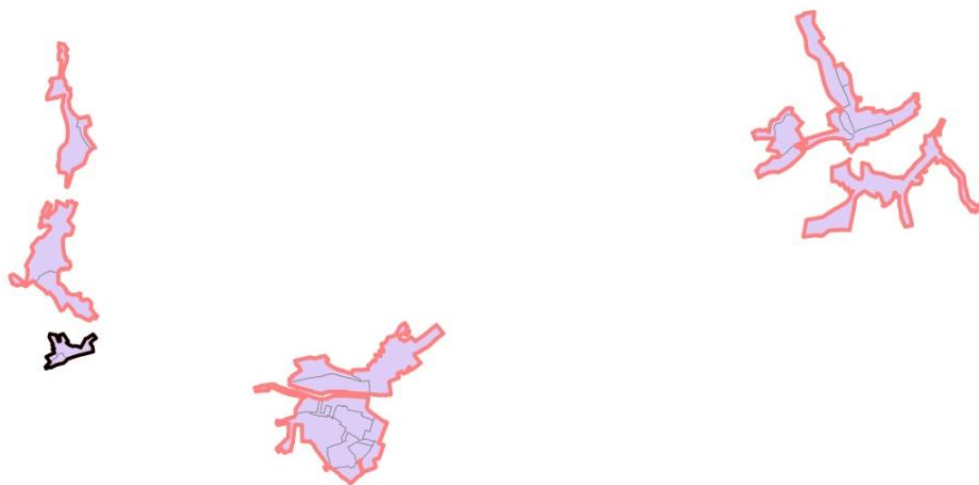

Slika 3: Program prikaže mejo občine kot topološko napako, ki jo privzamemo kot izjemo, vir: OPN Gorenja vas – Poljane.

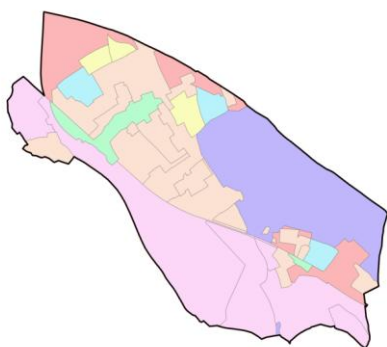
Tudi pri OPN Občine Gorenja vas - Poljane je pokazalo samo napako meje občine, ki smo jo ravno tako označili kot izjemo (slika 3). Pri DPO za obe občini pa je bilo nekaj več napak:

- Občina Naklo: šest napak (pet napak nedoločene namenske rabe prostora in ena napaka predoločene namenske rabe prostora),
- Občina Gorenja vas – Poljane: dve napaki (dve napaki nedoločene namenske rabe prostora).

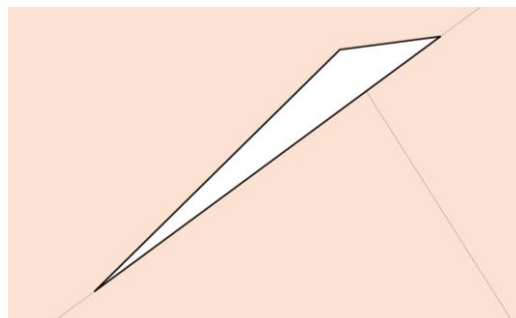
Pri preverjanju topološke pravilnosti podatkov za podrobno namensko rabo prostora smo pri podatkih Občine Gorenja vas – Poljane zaznali 8 napak nedoločene namenske rabe prostora. Prepoznane napake so zunanje meje posameznih območij naselij oziroma UZ posameznih naselij, ki jih program tako kot meje občin prepozna kot napake, ki v resnici to niso in jih tako lahko označimo kot izjeme (slika 4). V primeru Občine GVP je takih primerov ravno 8. Vseh 8 napak zato označimo kot izjeme. Drugih napak ni bilo.

Slika 4: Napaka meje območij pri Občini Gorenja vas – Poljane, vir: PS SDPO Gorenja vas - Poljane.

Slika 5: Napaka (meja območja) urbanistične zasnove, vir: PS SDPO Naklo.

Slika 6: Napaka (nedoločena namenska raba prostora), vir: PS SDPO Naklo.

Za Občino Naklo smo dobili dve napaki nedoločene namenske rabe prostora. Tudi tu smo ugotovili, da je ena napaka kar meja območja UZ (slika 5), kar smo ponovno označili kot izjemo. Druga napaka pa je bila nedoločena namenska raba prostora (slika 6), ki smo jo popravili glede na zemljiško katastrski prikaz digitalnega katastrskega načrta, saj se morajo meje le-tega ujemati s prostorskim planom.

Ko odpravimo vse napake, ponovno preverimo topološko pravilnost z ukazom "Error inspector" (odkrivanje napak) in če ne pokaže nobene napake več, je postopek preverjanja topološke pravilnosti končan. Dobimo topološko pravilne podatke, ki jih lahko uporabimo za nadaljnjo obdelavo.

3.3 Določitev območja analize namenske rabe prostora

3.3.1 Ureditev in uskladitev meje občine med obravnavanima prostorskima aktoma Občine Gorenja vas – Poljane in Občine Naklo

V program ArcGis smo uvozili sloj meje občin iz registra prostorskih enot (v nadaljevanju RPE), ki smo ga pridobili na geodetski upravi RS (v nadaljevanju GURS). Meja občine iz RPE je odstopala od meja izbrane občine v DPO in OPN. Meja občine iz RPE je pravnoveljavna meja občine. Zaradi odstopanja te meje od podatkov v prostorskih aktih pa smo za potrebe diplomske naloge mejo določili na podlagi preseka DPO in OPN občin.

Primerjavo rabe prostora lahko izvedemo le na površinsko enakem območju, zato smo določili območje primerjave grafično, s presekom območja namenske rabe prostora po DPO in po OPN. Dobili smo skupno območje, ki ga pokrivata oba prostorska plana. Nato smo izvedli ukaz "clip", ki obreže podatkovne sloje namenske rabe na dobljeno območje. Z izvedbo te operacije smo dobili površini občin v DPO in OPN, ki sta bili med seboj primerljivi. Odstopanje površin za Občino Gorenja vas – Poljane med presekom in DPO je 0,006 %, med presekom in OPN 0,003 % in med presekom ter mejo občine po RPE 0,03 %. Odstopanje površin za Občino Naklo med presekom in DPO je 0,0002 %, med presekom in OPN 0,0002 % in med presekom ter mejo občine po RPE 0,25 %.

3.3.2 Ureditev in uskladitev meje urbanistične zasnove med obravnavanima prostorskima aktoma Občine Gorenja vas – Poljane in Občine Naklo

Ker meje UN niso posebej določene, nismo imeli skupnega območja z UZ. Zato smo vzeli podatke o meji naselij iz RPE in določili skupno območje primerjave. Na ta način smo lahko metodološko korektno primerjali podrobno rabo med UZ in UN. Ugotovili smo namreč, da imajo nekatere UZ v svojem območju tudi kmetijske in gozdne površine, UN pa ne. Hkrati pa

se v UN pojavljajo nove kategorije, ki jih v UZ ni (na primer vodne površine). S primerjavo podrobne namenske rabe, ki jo določimo za naselje, katerega območje je določeno v RPE, smo se takšnim težavam izognili. Znotraj RPE naselja smo primerjali vse kategorije namenske rabe, poleg podrobne rabe tudi kategorije kmetijskih, gozdnih, vodnih in drugih površin, ki smo jih privzeli iz osnovne namenske rabe prostora. Na ta način smo lahko ugotovili, ali se je podrobna namenska raba prostora v UN glede na podrobno namensko rabo prostora v UZ povečala ali zmanjšala in na račun katerih površin so se zgodile te spremembe oziroma ali je to samo prerazporeditev znotraj podrobne rabe.

3.4 Prikaz in primerjave kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte v letih 2003 in 2010

Ker naj bi občine še nekaj časa uporabljale svoje prostorske plane, ki so jih izdelale v skladu z ZUreP (1984), je minister, pristojen za prostor leta 2003 izdal Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin za pretvorbo prostorskih aktov v digitalno obliko. S pravilnikom so bili opredeljeni načini priprave sprememb in dopolnitev prostorskih planov občin, ki so ostali v veljavi do uveljavitve prostorskih aktov po ZUreP-1. Namen sprejema tega pravilnika je bil, da občine kritično preverijo in prečistijo vsebine svojih prostorskih planov ter da se uskladijo enotni grafični znaki za prikazovanje območij in površin osnovne in podrobne namenske rabe prostora, da bo s tem v prihodnosti olajšan prehod na pripravo prostorskih aktov po ZUreP-1 (Kunst Konečnik, 2003).

Le redke občine so namensko rabo prostora v ureditvenih območjih naselij v svojih prostorskih planih določile in razčlenile tako, da je posamezne kategorije mogoče enostavno prirediti kategorijam, kot jih določa Pravilnik (2003). Zato je pametno, da konkretna občina vzpostavi in obrazloži vsebinske povezave med kategorijami namenske rabe prostora po veljavnem pravilniku in s primeri za vsak občinski plan posebej (Kunst Konečnik, 2003).

Prostorske sestavine dolgoročnega plana občine (PS DPO) so imele območja osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora razdeljena po Pravilniku iz ZUreP-1 (2003), OPN pa imajo območja osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora razdeljene po Pravilniku (2007). Grafične znake kategorij vseh aktov smo zato ustrezno prilagodili razvrstitvi po Pravilniku (2007). Prilagoditve oziroma povezave med obema pravilnikoma za obe občini so prikazane v preglednici 2.

Celotno analizo sprememb osnovne in podrobne namenske rabe prostora za Občini GVP in Naklo smo izvedli v programu ArcGis. V prvem delu smo prikazali osnovno namensko rabo prostora vsake občine za vsak plan posebej. Namenska raba prostora je v grafičnem delu prostorskega akta določena na parcelo natančno v merilu 1:5000.

Grafične znake osnovne namenske rabe smo določili glede na Pravilnik (2007), ki osnovno namensko rabo prostora deli na kategorije prikazane v preglednici 1:

Preglednica 1: Razdelitev osnovne namenske rabe prostora v OPN.

Oznaka	Osnovna namenska raba prostora
S	Stavbna zemljišča
K	Kmetijska zemljišča
G	Gozdna zemljišča
V	Vode
D	Druga zemljišča

V drugem delu smo prikazali podrobno namensko rabo prostora za območja naselij, za katera je bila izdelana UZ. Grafične znake podrobne namenske rabe smo določili glede na Pravilnik (2007), ki območja podrobne namenske rabe prostora deli v kategorije, ki so prikazane v preglednici 2. Celotna primerjalna preglednica namenske rabe prostora med pravilnikoma iz leta 2003 in 2007 je dodana kot priloga R, za potrebe svoje diplomske naloge pa sta jo izdelali študentki Tina Fink in Nina Kerpan.

Preglednica 2: Povezave med Pravilnikom (2003) in Pravilnikom (2007) za pripravo prostorskih sestavin za Občini Gorenja vas – Poljane in Naklo.

PS SDPO GVP in PS SDPO Naklo			OPN GVP in OPN Naklo		
Območja podrobnejše namenske rabe prostora		Površine podrobnejše namenske rabe prostora	Območja podrobnejše namenske rabe prostora		Površine podrobnejše namenske rabe prostora
OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ					
Območja stanovanj	SE	Območja eno in dvostanovanjskih stavb	Območja stanovanj	SS	Stanovanjske površine
	SK	Stanovanjska območja za posebne namene		SB	Stanovanjske površine za posebne namene
	SP	Stanovanjska območja s kmetijskimi gospodarstvi		SK	Površine podeželskega naselja
	SP	Območja počitniških hiš		SP	Površine počitniških hiš
Območja javne infrastrukture	DI	Območja vzgoje in izobraževanja	Območja centralnih dejavnosti	CU Osrednja območja centralnih dejavnosti	
	DZ	Območja zdravstva			
	DV	Območja socialnega varstva			
Mešana območja	MS	Območja urbanih središč			
	MP	Območja storitvenih, proizvodnih in trgovskih dejavnosti			
Območja proizvodnih dejavnosti	PI	Industrijska območja	Območja proizvodnih dejavnosti	IG	Gospodarske cone
	PD	Druga proizvodna območja		IK	Površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo
Mešana območja			Posebna območja	BT	Površine za turizem
				BC	Športni centri
Območja športno rekreacijskih in zelenih površin	ZS	Območja za šport in rekreacijo	Območja zelenih površin	ZS	Površine za oddih, Rekreacijo in šport
	ZP	Parki		ZP	Parki
	ZD	Druge zelene površine		ZK	pokopališča
	ZK	pokopališča			
Območja prometne infrastrukture			Območja prometnih površin	PC	Površine cest
				PO	Ostale prometne površine

se nadaljuje ...

... nadaljevanje preglednice 2

Območja energetske infrastrukture	E	Območja za oskrbo z električno energijo	Območja energetske infrastrukture	E	
	EN	Območja za preskrbo z nafto in naftnimi derivati			
Območja okoljske infrast.	O		Območja okoljske infrast.	O	
Območja za potrebe obrambe	OB		Območja za potrebe obrambe v naselju	F	
	R		Površine razpršene poselitve	A	
OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ					
Območja kmetijskih zemljišč	KI	Območja intenzivne kmetijske proizvodnje	Najboljša kmetijska zemljišča	K1	Najboljša kmetijska zemljišča
			Druge kmetijska zemljišča	K2	Druge kmetijska zemljišča
OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ					
Gozdna zemljišča	G		Območja gozdov	G	
OBMOČJA VODA					
Površinske vode	VC	Celinske vode	Območja površinskih voda	V	Vodna zemljišča celinskih voda
OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ					
Območja mineralnih surovin	LN	Območja nadzemnega pridobivalnega prostora	Območja mineralnih surovin	LN	Površine nadzemnega pridobivalnega prostora
Območja za potrebe obrambe	OB		Območja za potrebe obrambe zunaj naselij	f	

3.4.1 Občina Gorenja vas – Poljane

Osnovna namenska raba

- Dolgoročni plan občine

V primeru Občine Gorenja vas – Poljane so bili v grafičnem delu DPO uporabljeni grafični znaki za osnovno namensko rabo, ki so prikazani v preglednici 3.

Preglednica 3: Kategorije osnovne namenske rabe prostora za dolgoročni plan Občine Gorenja vas - Poljane.

Oznaka	Osnovna namenska raba prostora	Kategorije skladne s Pravilnikom (2007)	Oznaka
G	Lesno proizvodni gozd	Gozdna zemljišča	G
VG	Varovalni gozd	Gozdna zemljišča	G
A	Najkvalitetnejša kmetijska zemljišča	Kmetijska zemljišča	K
B	Ostala kmetijska zemljišča	Kmetijska zemljišča	K
VII	Neplodno (kamnolom, ...)	Druga zemljišča	D
VIII	Ureditvena območja naselij	Stavbna zemljišča	S
X	Posebna območja (rudnik Urana Žirovski Vrh ...)	Druga zemljišča	D

V DPO Občine GVP vodna zemljišča niso posebej prikazana (slika 7), saj so jih prištevali kar h kmetijskim zemljiščem, v OPN pa so prikazana kot vode. V tem primeru torej to ni raba, ki se je kasneje spremenila, ampak gre samo za drugo metodologijo označevanja in prikazovanja. Površina rabe, ki se je v OPN zmanjšala pri ostalih zemljiščih, je sedaj dodana k površinam rabe vodnih zemljišč, ki jih prej ni bilo.

Če bi vodna zemljišča² v DPO pustili med ostalimi zemljišči, bi dobili prevelika odstopanja pri spremembah površin zemljišč, analiza pa tako ne bi bila zanesljiva. V programu ArcGis smo iz podatkov OPN ustvarili nov sloj "vode" in ga z ukazom "Update" uvozili na sloj DPO. Preverili smo topološko pravilnost podatkov in popravili vse novo nastale napake zaradi prekrivanja dveh slojev. Ponovno smo izračunali površine. Površine kmetijskih zemljišč so se pri DPO ustrezno zmanjšale, dobili pa smo novo kategorijo osnovne rabe prostora – vode (slika 8). Grafične znake, ki jih je imel DPO prej, smo sedaj uvrstili v osnovnih pet razredov, ki so prikazani v preglednici 3.

Slika 7: V dolgoročnem planu občine vodne površine niso posebna kategorija, vir: PS SDPO Gorenja vas - Poljane.

Slika 8: V dolgoročni plan občine dodane vodne površine (prevzete iz OPN) za potrebe analize, vir: PS SDPO Gorenja vas - Poljane.

² Skozi Občino Gorenja vas – Poljane teče reka Sora, vsega skupaj pa je v občini GVP približno 71 ha vodnih površin.

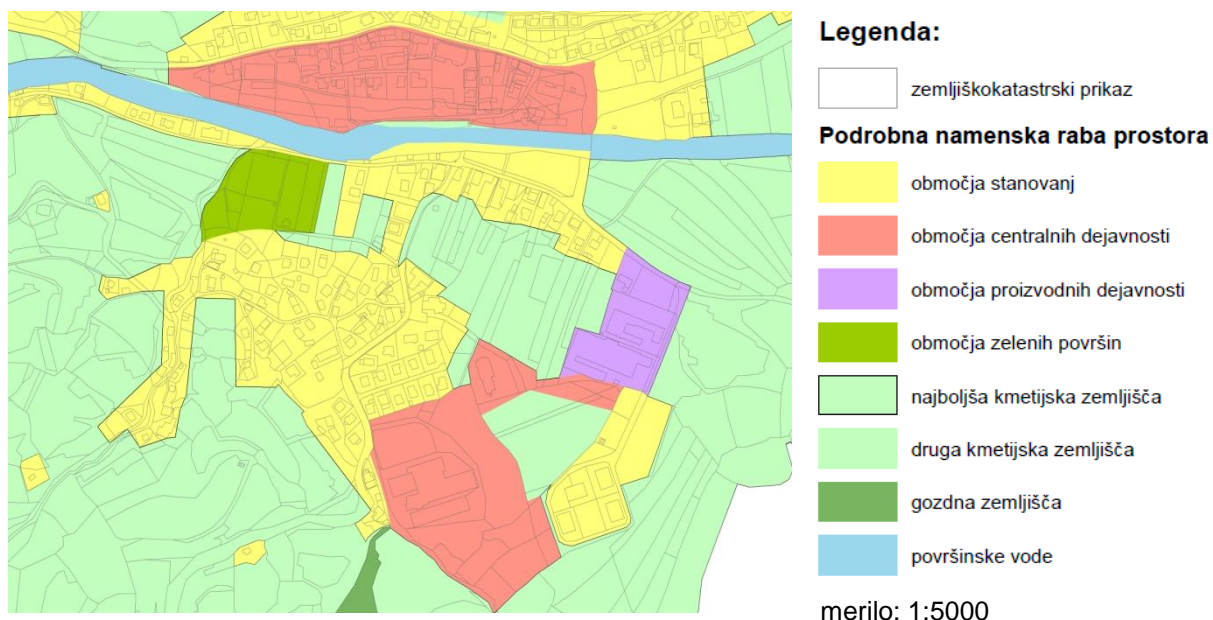
- Občinski prostorski načrt

V podatkovni tabeli OPN Občine GVP je bila določena samo podrobna namenska raba prostora po Pravilniku (2007). Ker pa smo potrebovali podatke o osnovni namenski rabi prostora, smo s pomočjo Pravilnika (2007) določili podatke še po osnovni namenski rabi prostora.

Podrobna namenska raba

- Dolgoročni plan občine

UZ je določala površine podrobnejše namenske rabe prostora po Pravilniku (2003). S povezavami med pravilnikoma (preglednica 2) smo lahko površine uvrstili v ustrezna območja podrobnejše namenske rabe prostora po Pravilniku (2007).

Slika 9: Izsek iz urbanistične zasnove naselja Gorenja vas,
vir: PS SDPO Gorenja vas - Poljane.

Na sliki 9 je prikazan izsek iz karte podrobne namenske rabe prostora za naselje Gorenja vas v Občini GVP, kjer so lepo vidna posamezna območja stanovanj (rumeno), centralnih dejavnosti (rdeče), proizvodnih dejavnosti (vijolično), območja zelenih površin (temno zeleno), kmetijska zemljišča (svetlo zeleno) in površinske vode (modro). Slika prikazuje izsek iz karte v prilogi G (priložena na zgoščenki).

- Občinski prostorski načrt

Površine podrobnejše namenske rabe prostora so bile uvrščene po kategorijah Pravilnika (2007), zato spremembe niso bile potrebne.

3.4.2 Občina Naklo

Osnovna namenska raba

- Dolgoročni plan občine

Pri DPO Občine Naklo so bili uporabljeni grafični znaki za označevanje podrobne namenske rabe prostora po Pravilniku (2003), ki smo jih uvrstili v kategorije osnovne namenske rabe po Pravilniku (2007). Drugačne označbe so bile samo za vodna zemljišča, ki so bila označena s številkami, kar pomeni različne kakovostne razrede.

- Občinski prostorski načrt

V OPN so bile površine razdeljene po Pravilniku (2007) z oznakami podrobne namenske rabe prostora, ki smo jim pripisali pripadajočo osnovno namensko rabo prostora v skladu s preglednico 1.

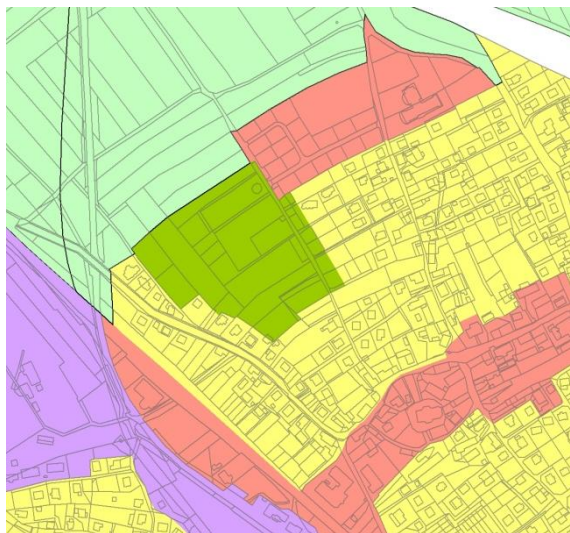
Podrobna namenska raba

- Dolgoročni plan

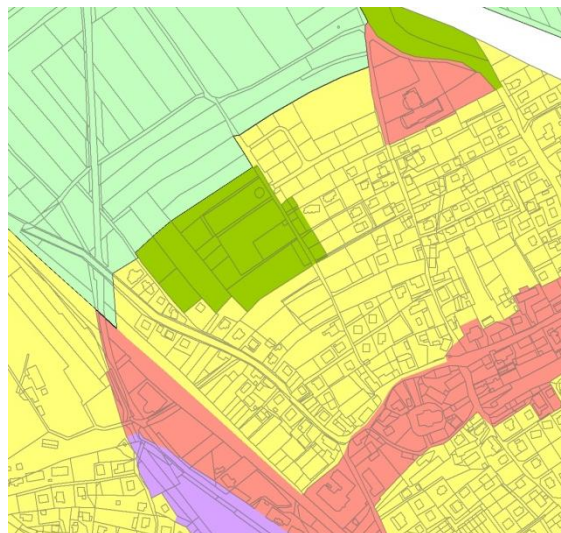
UZ je določala površine podrobnejše namenske rabe prostora po Pravilniku (2003). S povezavami med pravilnikoma (preglednica 2) smo lahko površine uvrstili v ustrezna območja podrobnejše namenske rabe prostora po Pravilniku (2007).

- Občinski prostorski načrt

V OPN so bile površine razdeljene po Pravilniku (2007) z oznakami podrobne namenske rabe prostora.

Slika 10: Izsek iz karte podrobne namenske rabe UZ, vir: PS SDPO Naklo, merilo: 1:10.000.

Slika 11: Izsek iz karte podrobne namenske rabe UN, vir: OPN Naklo, merilo: 1:10.000.

Na izsekih kart podrobne namenske rabe UZ in UN Občine Naklo (slika 10 in 11) lahko vidimo spreminjanje namenske rabe prostora. Legenda je prikazana ob sliki 9. Celotni karti v merilu 1:5000 sta prikazani v prilogi K in L (priloženi na zgoščenki).

4 ANALIZA IN PRIMERJAVA NAMENSKE RABE PROSTORA MED LETOMA 2003 IN 2010

4.1 OPIS OBRAVNAVANIH OBČIN

Slovenijo že od nekdaj delimo na različne pokrajine po različnih merilih. Šehić (2010) jo v Geografskem Atlasu Slovenije deli na: Štajersko, Kranjsko (Gorenjsko, Dolenjsko, Notranjsko), Koroško, Goriško in Istro. Gams (2003) pa je izdelal naravnogeografsko regionalizacijo Slovenije, ki členi Slovenijo na šest makro regij in tri prehodne regije: Alpe, Predalpska Slovenija, Ljubljanska kotlina, Dinarske planote celinske Slovenije, Subpanonska Slovenija in Submediteranska Slovenija ali Slovensko Primorje.

Po Fistru (1993) lahko izbrani Občini Gorenja vas - Poljane in Naklo razvrstimo v gorenjsko regijo, za katero so najbolj značilne arhitekturne krajinske dominante (cerkve, gradovi, znamenja, kozolci in celo posamezne stavbe). Gostota centrov je hkrati tako velika, da so in še vedno vplivajo le na najbližjo okolico, zato so bile lokalne posebnosti zelo različne tudi med bližnjimi naselji.

Po Gamsu (2003) spada Občina Naklo v območje Ljubljanske kotline, za katero je značilen visok narodni dohodek na prebivalca, hkrati pa ta regija izkazuje največjo gravitacijsko moč. Razlog za to je največja sklenjena ravnina v Sloveniji, največje prodne površine, ki so v Sloveniji tudi najbolj poseljene in pa zmerne nadmorske višine (dno med 260 m in 550 m) zaradi katerih je tu veliko kmetijskih obdelovalnih površin in sadovnjakov.

Še natančneje pa Gams (2003) Občino Naklo uvršča v regijo Dobrave, ki je svoje ime dobila po hrastovih gozdovih³, ki zaraščajo gričevja na terciarni ilovici in konglomeratnih terasah. Poglavitne njivske površine so na nižjih prodnih terasah ob Savi in ob potokih, ki pritekajo s severa in juga. Naselja so gručasta, večinoma obdana s sadovnjaki in med seboj ločena s kmetijskimi površinami in nižinskim gozdom. So na obrobju ob vodotokih, večja urbana jedra pa vzdolž pomembnejših prometnic, saj je območje dobro prometno prehodno, cestne povezave pa potekajo v smeri odpiranja Ljubljanske kotline vzdolž vodotokov.

Občina Gorenja vas – Poljane po Gamsovi delitvi (2003) spada v območje Predalpskega hribovja, natančneje v Škofjeloško in Polhograjsko hribovje. Škofjeloško in Polhograjsko hribovje je razmeroma velika regija, ki predstavlja gozdnato sredogorje in v hribih prevlado samotnih kmetij ter zaselkov. Tukaj prevladujejo silikatne kamnine (magmatskega nastanka), kisle prsti ter gozd, le najvišji vrhovi so iz apnenca.

Ključne značilnosti Škofjeloškega hribovja so ozke doline, vodotoki, hribovje, travniška raba dolin, celki, gozdnat, orientacijsko zahteven prostor, pohodništvo, cerkve na vzpetinah, kmečki dvorci. Jasna je glavna smer, ki jo je dala Škofjeloškemu hribovju reka Sora. Zgradbo prostora gradijo hribovita pobočja z vrhovi, ki prevladujejo nad okolico in so zato poleg dominantnih grajenih elementov tudi pomembne orientacijske točke (Ratitovec, Blegoš, Lubnik), ter ozke doline obeh Sor, ki delita hribovje med seboj (Marušič in sod., 1998).

Ker so tu nekoliko nižje temperature in precej padavin, je večji delež iglavcev (od 1/3 do 2/3) s primesjo bukve. Za kmetijstvo predel ni najprimernejši, saj je na hribovitem terenu malo ravnih površin, ki bi bile primerne za njive. Travniki v hribovju in v dolinah so primerni za živinorejo. Kljub višinam je okrog kmetij zasajeno sadno drevje, predvsem orehi in češnje, kar kaže na milo mikroklimo prisojnih, zavetnih leg. Naselja in kmetijska obdelava tal dosejata tu nadmorsko višino več kot 1000 m.

Na ravnini je nekaj večjih naselij, glavnina poselitve je v zaselkih in manjših vasicah na obeh pobočjih, veliko je samotnih kmetij. Hiše se običajno nizajo po plastnicah na prisojnem

³ Dob je vrsta hrasta, ki ga je na tem območju več (6/10 površja) kot v drugih delih Ljubljanske kotline.

pobočju. Naselje ali samotno kmetijo obdajajo sadovnjaki s kozolci in seniki, sledijo njive, travniki in pašniki, ki ustvarjajo harmonično kulturno krajino (Marušič in sod., 1998).

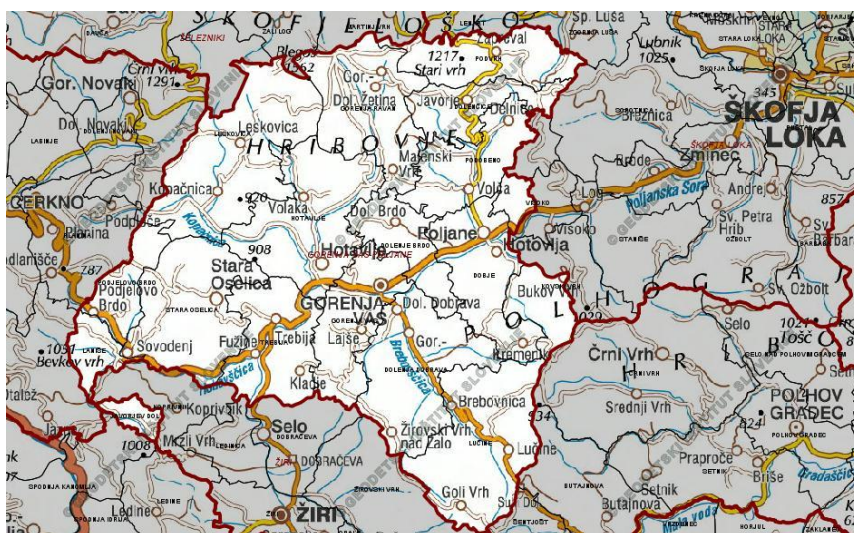
4.1.1 Občina Gorenja vas – Poljane

Občina Gorenja vas - Poljane je del gorenjske statistične regije. Ustanovljena je bila leta 1994, prej pa je območje zdajšnje občine spadalo k Občini Škofja Loka.

Površina občine obsega 153,3 km², ki je razdeljena na 73 naselij, v katerih živi približno 7200 prebivalcev. Po površini se občina med slovenskimi občinami uvršča na 38. mesto, po številu prebivalcev pa na 71. mesto. Povprečna velikost gospodinjstev je 3,5 osebe; na kvadratnem kilometru živi povprečno 46 prebivalcev, kar pomeni, da je gostota naseljenosti tu manjša kot v celotni državi (101 prebivalec na km²). Število živorojenih je bilo leta 2009 v tej občini višje od števila umrlih.

Občina Gorenja vas – Poljane se nahaja na tipično predalpskem območju Slovenije, leži na nadmorski višini od 385 m (Poljane) do 1562 m (Blegoš) in spada v arhitekturno regijo Gorenjske oziroma v Žirovsko arhitekturno krajino. Občina meji na občine Železniki, Cerkno, Žiri, Dobrova – Polhov Gradec in Škofja Loka.

Občina Gorenja vas – Poljane (označena na sliki 12) zajema osrednji del Poljanske doline. Pojem Poljanske doline opredeljuje ozemlje ožjega dolinskega dna ob Poljanski Sori ter večji del Škofjeloškega hribovja SZ od nje in del JV ležečega Polhograjskega hribovja. Oblikuje jo preplet kmetijskih obdelovalnih površin v dolinskem dnu in celki kmetijskih zemljišč sredi gozdnih površin v hribovitem delu.

Slika 12: Območje Občine Gorenja vas – Poljane, (medmrežje 1, 2012).

Naselja v Občini Gorenja vas – Poljane lahko razdelimo glede na značilnosti reliefa oziroma prehodnosti ozemlja in zgodovinskega razvoja na:

- naselja (zaselki, gručaste vasi, samotne domačije) na strmih pobočjih, vezana na manjše izravnave ali slemena,
- naselja, vezana na razširjene dele rečnih dolin predvsem Poljanske Sore in njenih pritokov.

Največji naselji v občini sta Gorenja vas in Poljane. Gorenja vas je urbanizirano obcestno središčno naselje z gručastim jedrom, Poljane pa so stara vas z gručastim jedrom. Kraj Poljane se prvič omeni že leta 1160 in po njem je Poljanska dolina tudi dobila ime.

Velik odstotek delovno aktivnih prebivalcev je dnevnih migrantov, ki se vozijo na delo v sosednje občine. Med letoma 1981 in 1990 je tu deloval Rudnik urana Žirovski Vrh, ki pa je sedaj v zapiranju. Na območju občine je za potrebe organiziranja novih delovnih mest predvidenih več območij poslovno proizvodnih območij: Poljane, Dobje in Todraž – širitev. Gospodarstvo sloni na predelovalni industriji.

Glede na naravne in ustvarjene danosti ima Občina Gorenja vas – Poljane ugodne možnosti za razvoj turizma (slika 13).

Slika 13: Naravne danosti Občine Gorenja vas – Poljane, (medmrežje 2, 2012).

4.1.2 Občina Naklo

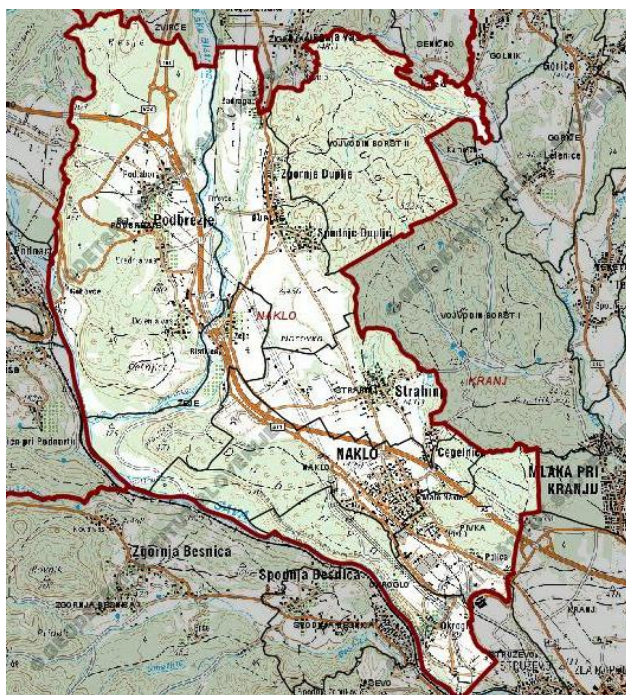
Tudi Občina Naklo (prikazano na sliki 14) je del gorenjske statistične regije, ki je bila ustanovljena leta 1994, prej pa je območje zdajšnje občine spadalo k mestni občini Kranj.

Občina ima približno 5200 prebivalcev. Površina občine obsega 28,3 km². Po površini se občina med slovenskimi občinami uvršča na 185. mesto, po številu prebivalcev pa na 100. mesto. Na kvadratnem kilometru živi okoli 184 prebivalcev, kar pomeni, da je gostota naseljenosti tu večja kot v celotni državi (101 prebivalec na km²). Število živorojenih je bilo leta 2009 v tej občini višje od števila umrlih.

Občina Naklo združuje tri centre s skupaj 13 naselji. Največje naselje v občini je Naklo, ki je v jedru gručasto naselje, prvič omenjeno že leta 1241.

Iz nekdanjega kmečkega naselja se danes Naklo razvija v pravo urbano naselje s številnimi podjetji, obrtnimi delavnicami in gostišči.

Občina Naklo leži v Ljubljanski kotlini na Kranjski ravnini, in sicer sredi Nakljanske doline med dvema najstarejšima terasama Save in Tržiške Bistrice na nadmorski višini 407 m. Z obeh strani jo obdaja borova gozdna površina Dobrave in Udin Boršta. Na jugu in vzhodu meji na Občino Kranj, na severu na Občino Tržič, na zahodu in severozahodu pa na Občino Radovljica. Občina ima izredno dobre cestne povezave.

Slika 14: Območje Občine Naklo, (medmrežje 3, 2012).

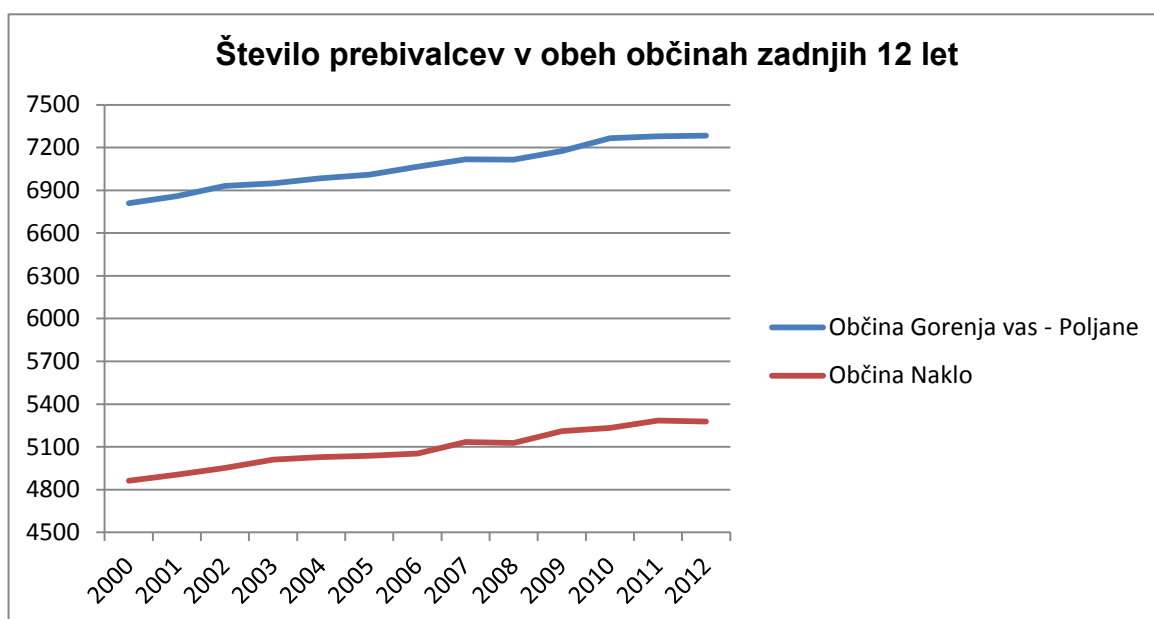
Ob robu Udin Boršta poteka avtocesta Ljubljana – Jesenice, na zahodni strani pa magistralna cesta proti Jesenicam in Tržiču.

Občina Naklo je tako v Sloveniji, posledično zaradi svoje lege, zelo prepoznavna. Izvrstna lega, dobre prometne povezave in bližina večjih gospodarskih centrov (slika 15). Občini Naklo omogoča razvoj malega podjetništva, intenzivnega kmetijstva, društvenih dejavnosti in turizma. Nekateri so zaposleni v domačem kraju, veliko pa jih zahaja na delo v bližnji mesti Kranj in Tržič.

Slika 15: Lega Občine Naklo, (medmrežje 4, 2012).

Grafikon 1: Število prebivalcev Občine Gorenja vas – Poljane in Naklo v zadnjih 12 letih (SURs, 2012).

Iz grafikona 1 lahko razberemo, da v obeh občinah število prebivalcev enakomerno narašča. V zadnjih dvanajstih letih se je v obeh občinah število prebivalcev povečalo za 400.

4.2 Predstavitev prostorskih aktov Občine Gorenja vas – Poljane med letoma 2003 in 2010

Za območje občine Gorenja vas – Poljane so bili sprejeti naslednji prostorski akti:

- a) Dolgoročni plan Občine Škofja Loka za obdobje 1986 – 2000
(Uradni vestnik Gorenjske, št. 14/86 in 3/89)
- b) Srednjeročni družbeni plan Občine Škofja Loka za obdobje 1986 – 2000
(Uradni vestnik Gorenjske, št. 14/86)
- c) Spremembe in dopolnitve Dolgoročnega plana Občine Škofja Loka za obdobje 1986 – 2000 (Uradni list RS, št. 47/93)
V prostorskem aktu je navedeno, da bo občina dajala prednost prenovi obstoječega stavbnega sklada pred posegi na nove površine.
- d) Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Škofja Loka za obdobje 1986 – 2000 za območje Občine Gorenja vas – Poljane (Uradni list RS, št. 73/98, 40/01, 79/04, 128/04)
Leta 1998 se je odlok preimenoval v Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Gorenja vas – Poljane (v nadaljevanju GVP), ker je Občina GVP postala samostojna občina. UZ v Občini Gorenja vas - Poljane obsega območje naselij Gorenja vas, Poljane in Hotavljje.
- e) Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Gorenja vas - Poljane (Uradni list RS, št. 73/98)
S tem odlokom se je pri urejanju prostora varovalo dobrine splošnega pomena, prostor se je izrabljaj racionalno, okolje naj bi se varovalo in izboljševalo. Poselitev se je usmerjala znotraj ureditvenih območij naselij in že zgrajene infrastrukture. Z gradnjo v prostoru se je ohranjalo tipiko krajine in varovalo vedute na pomembnih območjih naravne in kulturne dediščine. Odlok je prenehal veljati 13. 6. 2010, ko je bil sprejet OPN Občine GVP.
- f) Odlok o uskladitvi prostorskih ureditvenih pogojev s prostorskimi sestavinami planskih aktov občine za območje Občine Gorenja vas - Poljane (Uradni list RS, št. 47/93, 40/01, 8/94), spremembe in dopolnitve za območje Občine Gorenja vas – Poljane (Uradni list RS, št. 11/99, 17/00, 67/01, 102/01, 132/04, 92/06, 34/07, 90/07, 119/08)
S tem odlokom (Uradni list RS, št. 132/04) so se sprejele nove meje poselitvenih območij naselij in območij razpršene gradnje v Občini Gorenja vas – Poljane. Odlok je bil sprejet leta 1993, veljati pa je prenehal 13. 6. 2010, ko je bil sprejet OPN Občine GVP.
- g) Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Gorenja vas – Poljane
(Uradni list RS, št. 48/2010)
Občinski svet Občine GVP je odlok sprejel 1. 6. 2010. Prostorski razvoj občine upošteva zahteve po zagotavljanju in varstvu kakovosti bivalnega in delovnega okolja, kulturne dediščine, kulturne krajine in ohranjanju narave. Strateška usmeritev občine je v nadaljevanju razvoja turizma in v dopolnjevanju obstoječe turistične infrastrukture. Poselitev se bo usmerjala znotraj poselitvenih območij naselij. Za nadaljnji prostorski razvoj se opredelijo poselitvena območja s smiselno zaokrožitvijo naselij.

4.3 Predstavitev prostorskih aktov Občine Naklo med letoma 2003 in 2010

Za območje občine Naklo so bili sprejeti naslednji prostorski akti:

- a) Odlok o dolgoročnem planu Občine Kranj za obdobje 1986 – 2000
(Uradni vestnik Gorenjske, št. 5/1986)
- b) Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin družbenega plana Občine Kranj za obdobje 1986 – 1990
- c) Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za ureditveno območje Kranja
(Uradni vestnik Gorenjske, št. 15/88, spremembe Uradni list RS, št. 70/94, 35/95, 69/95, 27/96, 19/2003)
Odlok je bil sprejet leta 1988 in prenehal veljati 4. 2. 2010, ko je bil sprejet OPN Občine Naklo.
- d) Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za Dobrave (Uradni list RS, št. 74/94, 27/96)
Odlok je bil sprejet leta 1994 in prenehal veljati 4. 2. 2010, ko je bil sprejet OPN Občine Naklo.
- e) Odlok o prostorskih sestavinah dolgoročnega in družbenega plana za območje Občine Naklo (Uradni vestnik Gorenjske 23/04, 20/09)
S tem odlokom se je izoblikovala strategija razvoja poselitve, ki je omogočala učinkovito in ekonomsko upravičeno omrežje naselij, človekoljubne pogoje za življenje v občinskem središču in ostalih naseljih, racionalno koriščenje naravnih virov, izboljšanje in varovanje okolja, naravnih in ustvarjenih vrednot. UZ v Občini Naklo obsega območje naselij Naklo, Malo Naklo in Polica. Odlok je bil sprejet leta 2004 in prenehal veljati 4. 2. 2010, ko je bil sprejet OPN Občine Naklo.
- f) Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Naklo (Uradni list RS, št. 11/2010)
Občinski svet Občine Naklo je odlok sprejel 4. 2. 2010. Cilj OPN je omogočiti skladen prostorski razvoj in dolgoročno zadovoljevanje razvojnih in ostalih potreb, ter usklajevanje teh potreb z javnimi koristmi na področjih varstva okolja, ohranjanja narave in kulturne dediščine, varstva naravnih virov, obrambe ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Dopustiti je treba gradnjo novih kmetij izven oziroma na robovih območij naselij, gradnjo manjših obratov v območjih naselij in preprečiti nadaljnje širjenje razpršene gradnje, zlivanje naselij ter vzdolžno razpotegnjeno gradnjo ob komunikacijah.

4.4 Analiza sprememb namenske rabe prostora za Občino Gorenja vas – Poljane

Za pregled rabe površin se izdelajo bilance površin (izražene v ha ali km²), ki obsegajo območje posamezne namenske rabe prostora, prostorske in funkcionalne enote oziroma seštevke vseh območij namenske rabe prostora ter prostorskih in funkcionalnih enot na celotnem območju občine (ZUreP-1, 2003). Izračun površin se vodi z namenom spremljanja stanja na področju urejanja prostora. Iz starih bilanc se ugotavlja spreminjanje rabe, ki jo lahko napovedujemo tudi za prihodnost. V splošnem pa velja, da se urbane rabe tal širijo, kmetijske krčijo, v Sloveniji pa se širi tudi slabši gozd (Pogačnik, 1992).

V tem poglavju so predstavljene izračunane površine osnovne in podrobne namenske rabe prostora obravnavanih občin. Izračun površin, ki jih potrebujemo za primerjavo namenske rabe prostora, smo izvedli s programom ArcGIS. Z ukazom "Calculate Geometry" (izračunaj geometrijo) smo izračunali površine posameznih namenskih rab prostora. Skupna površina Občine Gorenja vas – Poljane je 15329,72 ha, skupna površina Občine Naklo pa 2822,78 ha.

Kartografski prikaz osnovne namenske rabe prostora v merilu 1:25.000 je za Občino GVP prikazan v prilogah A in B, za Občino Naklo pa v prilogah C in D.

4.4.1 Osnovna namenska raba prostora za DPO Občine Gorenja vas – Poljane

Delež osnovne namenske rabe prostora smo izračunali kot razmerje med površino posamezne rabe v DPO in površino celotne Občine GVP. Stavbna zemljišča v DPO predstavljajo 3,01 % glede na površino občine, kmetijska 29,88 %, gozdna 66,34 %, vodna 0,46 % in druga zemljišča 0,31 % obravnavanih površin. Izračunali smo tudi obseg stavbnih zemljišč glede na prebivalca v Občini GVP, ki znaša 671 m². Ob popisu prebivalstva leta 2002 je bilo v Občini GVP 6877 prebivalcev.

4.4.2 Osnovna namenska raba prostora za OPN Občine Gorenja vas – Poljane

Delež osnovne namenske rabe prostora za OPN smo izračunali enako kot pri osnovni namenski rabi prostora za DPO (poglavje 4.4.1). Stavbna zemljišča v DPO predstavljajo 3,42 % glede na površino občine, kmetijska 29,79 %, gozdna 66,05 %, vodna 0,46 % in druga zemljišča 0,28 % obravnavanih površin. Izračunan je obseg stavbnih zemljišč glede na prebivalca v Občini GVP, ki znaša 724 m². Ob popisu prebivalstva leta 2010 je bilo v Občini GVP 7233.

4.4.3 Primerjava osnovne namenske rabe prostora Občine Gorenja vas – Poljane

Posamezne deleže osnovne namenske rabe prostora za DPO in OPN Občine Gorenja vas – Poljane smo primerjali med seboj v preglednici 4. Delež spreminjene površine glede na DPO Občine GVP smo izračunali kot razliko deležev OPN in DPO.

Preglednica 4: Sprememba osnovne namenske rabe prostora v Občini Gorenja vas – Poljane.

Namenska raba prostora	DPO GVP	OPN GVP	Sprememba površine glede na DPO GVP [ha]	Delež spreminjene površine [%] glede na posamezno namensko rabo iz DPO GVP
	Površina [ha]	Površina [ha]		
Stavbna zemljišča	461,59	524,31	62,72	0,41
Kmetijska zemljišča	4579,9	4567,13	-12,77	-0,09
Gozdna zemljišča	10169,57	10124,76	-44,81	-0,29
Vodna zemljišča	71,25	71,25	0	0
Druga zemljišča	47,41	42,27	-5,14	-0,03

V Občini Gorenja vas – Poljane je torej največ gozdnih površin, ki predstavljajo kar 66 % površine celotne občine. Takoj za gozdnimi zemljišči so kmetijska zemljišča s približno 30 % površine celotne občine. Stavbna zemljišča predstavljajo samo okrog 3 % površine celotne občine, niti 1 % pa ne predstavljajo vode in druga zemljišča. V preglednici 4, ki prikazuje spremembo osnovne namenske rabe zemljišč med DPO in OPN, lahko ugotovimo, da so se v obdobju sedmih let (med letoma 2003 in 2010) povečale samo površine stavbnih zemljišč za skoraj 63 ha, kar predstavlja povečanje površine stavbnih zemljišč za 0,4 % glede na površino Občine GVP. Vodnih zemljišč v tej primerjavi ne upoštevamo, saj so bile vse vode za potrebe analize kopirane iz OPN. Površine kmetijskih zemljišč (skoraj 0,3 %), gozdnih (okoli 0,1 %) in drugih (manj kot 0,1 %) zemljišč so se v teh letih zmanjšale.

4.4.4 Podrobna namenska raba prostora za naselja Poljane nad Škofjo Loko, Gorenja vas in Hotavlje iz podatkov UZ Občine Gorenja vas – Poljane

Urbanistična zasnova za Občino Gorenja vas – Poljane je bila izdelana za naselja Poljane nad Škofjo Loko, Gorenja vas in Hotavlje. Površina naselja Poljane nad Škofjo Loko je 197,73 ha, površina Gorenje vasi 589,72 ha in površina Hotavelj 414,18 ha. Za naselje Gorenja vas je bilo eno območje podrobne namenske rabe prostora označeno z dvonamensko rabo: centralno-stanovanjsko območje. Od centralnih dejavnosti je tam občina, trgovina, kmetijska zadruga, pošta, bencinska črpalka, gostilna, drugo so stanovanjske stavbe. Na podlagi osebne interpretacije in poznavanja terena smo območje uvrstili med stanovanjsko območje. Območje pokopališča je bilo označeno kot centralna dejavnost. Ker pa vemo, da je to pokopališče, smo ga uvrstili v območje zelenih površin (preglednica 2). Površine in deleži posamezne podrobne namenske rabe prostora za območja naselij Poljane nad Škofjo Loko, Gorenja vas in Hotavlje so prikazani v preglednici 5.

Preglednica 5: Površine in deleži površin podrobne namenske rabe prostora za posamezna naselja v Občini Gorenja vas – Poljane (urbanistična zasnova, 2004).

Namenska raba prostora (NRP)	Površina - naselje Poljane [ha]	Delež NRP od površine naselja [%]	Površina - naselje Gorenja vas [ha]	Delež NRP od površine naselja [%]	Površina - naselje Hotavlje [ha]	Delež NRP od površine naselja [%]
S – območja stanovanj	16,06	8,12	36,68	6,22	22,15	5,35
C – območja centralnih dejavnosti	4,83	2,44	9,26	1,57	/	/
I – območja proizvodnih dejavnosti	6,59	3,33	1,51	0,26	8,32	2,01
Z – območja zelenih površin	0,93	0,47	1,27	0,22	0,62	0,15
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	45,89	23,21	160,10	27,15	57,38	13,85
K2 – druga kmetijska zemljišča	11,54	5,84	18,20	3,09	53,27	12,86
G – gozdna zemljišča	106,55	53,89	344,27	53,38	265,44	64,09
V – površinske vode	5,19	2,62	9,04	1,53	7,00	1,69
L – območja mineralnih surovin	0,17	0,09	7,40	1,25	0,013	0,0031
SKUPAJ	197,73 ha	100 %	589,72 ha	100 %	414,18 ha	100 %

4.4.5 Podrobna namenska raba prostora za naselja Poljane nad Škofjo Loko, Gorenja vas in Hotavlje iz podatkov UN Občine Gorenja vas - Poljane

Postopek uskladitve območja UN z UZ je podrobno opisan v poglavju 3.1.4, rezultati pa so prikazani v preglednici 6.

Preglednica 6: Površine in deleži površin podrobne namenske rabe prostora za posamezna naselja v Občini Gorenja vas – Poljane (urbanistični načrt, 2010).

Namenska raba prostora	Površina - naselje Poljane [ha]	Delež od površine naselja [%]	Površina - naselje Gorenja vas [ha]	Delež od površine naselja [%]	Površina - naselje Hotavlje [ha]	Delež od površine naselja [%]
S – območja stanovanj	12,99	6,57	30,66	5,20	19,65	4,74
C – območja centralnih dejavnosti	6,89	3,48	10,85	1,84	0,054	0,01
I – območja proizvodnih dejavnosti	4,88	2,47	1,70	0,29	6,88	1,66
Z – območja zelenih površin	1,51	0,76	1,28	0,22	2,49	0,60
B – posebna območja	/	/	4,03	0,68	0,0496	0,012
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	42,64	21,56	162,27	27,52	59,24	14,30
K2 – druga kmetijska zemljišča	14,78	7,47	17,58	2,98	52,67	12,72
G – gozdna zemljišča	106,54	53,88	339,29	57,53	263,67	63,66
V – površinske vode	5,68	2,87	9,30	1,58	7,20	1,74
A – površine razpršene poselitve	1,48	0,75	1,48	0,25	2,28	0,55
O – območja okoljske infrastrukture	0,35	0,18	0,30	0,051	/	/
P – območja prometnih površin	/	/	2,02	0,34	/	/
L – območja mineralnih surovin	/	/	8,96	1,52	/	/
SKUPAJ	197,73 ha	100 %	589,72 ha	100 %	414,18 ha	100 %

Iz preglednic 5 in 6 lahko vidimo, da največji delež površin (več kot 50 %) v naseljih Poljane nad Škofjo Loko, Gorenja vas in Hotavlje predstavljajo gozdna zemljišča. Kmetijska zemljišča predstavljajo med 25-30 % površin posameznega naselja, območja stanovanj pa samo okoli 5 %. Sicer pa so deleži posameznih namenskih rab drugačni za vsako naselje posebej. V naselju Hotavlje območij centralnih dejavnosti skoraj nimajo, imajo pa proizvodne dejavnosti, medtem ko je v Gorenji vasi ravno obratno.

Kartografski prikaz podrobne namenske rabe prostora v merilu 1:5000 je za naselje Poljane nad Škofjo Loko prikazan v prilogah E in F, za naselje Gorenja vas v prilogah G in H ter za naselje Hotavlje v prilogah I in J.

4.4.6 Primerjava podrobne namenske rabe prostora za obravnavana naselja v Občini Gorenja vas – Poljane

Preglednica 7: Spremembe površin podrobne namenske rabe v posameznih naseljih v Občini Gorenja vas - Poljane.

Namenska raba prostora	Spremembe površin v naselju Poljane glede na UZ Občine GVP		Spremembe površin v naselju Gorenja vas glede na UZ Občine GVP		Spremembe površin v naselju Hotavlje glede na UZ Občine GVP	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
S – območja stanovanj	-3,07	-1,55	-6,02	-1,02	-2,5	-0,61
C – območja centralnih dejavnosti	2,06	1,04	1,59	0,27	0,054	0,01
I – območja proizvodnih dejavnosti	-1,71	-0,86	0,19	0,03	-1,44	-0,35
Z – območja zelenih površin	0,58	0,29	0,01	0,002	1,87	0,45
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	-3,25	-1,64	2,17	0,37	1,86	0,45
K2 – druga kmetijska zemljišča	3,24	1,64	-0,62	-0,11	-0,6	-0,14
G – gozdna zemljišča	-0,01	-0,01	-4,98	-0,84	-1,77	-0,43
V – površinske vode	0,49	0,25	0,26	0,04	0,2	0,05
L – območja mineralnih surovin	-0,17	-0,09	1,56	0,26	-0,013	-0,0031
A – površine razpršene poselitve	1,48	0,75	1,48	0,25	2,28	0,55
P – območja prometnih površin	/	/	2,02	0,34	0,0496	0,01
B – posebna območja	/	/	4,03	0,68	/	/
O – območja okoljske infrastrukture	0,35	0,18	0,3	0,05	/	/

V preglednici 7 so prikazane spremembe površin v UN za obravnavana naselja v Občini GVP glede na UZ. Opazimo lahko, da naj bi se območja stanovanj v vseh treh naseljih zmanjšala. Vendar pa moramo o rezultatih, ki smo jih dobili, razumno razmisliti, saj lahko v preglednicah 5 in 6 vidimo, da ima UN več kategorij kot UZ. Med temi novimi kategorijami pri UN večina teh kategorij pri osnovni namenski rabi prostora sodi med stavbna zemljišča. Mednje sodijo tudi območja razpršene poselitve, ki so v UZ verjetno spadala pod območja stanovanj, v UN pa so svoja kategorija. Za lažjo primerjavo smo rezultate združili v kategorije osnovne namenske rabe prostora in jih prikazali v preglednici 8.

Preglednica 8: Združena podrobna namenska raba prostora v kategorije osnovne namenske rabe prostora (Občina Gorenja vas – Poljane).

Namenska raba prostora	Poljane - površina [ha]		Sprememba površine glede na UZ [ha]	Delež sprememb površine namenske rabe prostora od površine naselja [%]
	UZ	UN		
Stavbna zemljišča	28,41	28,10	-0,31	-0,16
Kmetijska zemljišča	57,43	57,42	-0,01	-0,005
Gozdna zemljišča	106,55	106,54	-0,01	-0,005
Vodna zemljišča	5,19	5,68	0,49	0,25
Druga zemljišča	0,17	0	-0,17	-0,09

se nadaljuje ...

... nadaljevanje preglednice 8

Namenska raba prostora	Gorenja vas - površina [ha]		Sprememba površine glede na UZ [ha]	Delež sprememb površine namenske rabe prostora od površine naselja [%]
	UZ	UN		
Stavbna zemljišča	48,72	52,32	3,6	0,61
Kmetijska zemljišča	178,3	179,85	1,55	0,26
Gozdna zemljišča	344,27	339,29	-4,98	-0,84
Vodna zemljišča	9,04	9,30	0,26	0,04
Druga zemljišča	7,4	8,96	1,56	0,26
Namenska raba prostora	Hotavljje - površina [ha]		Sprememba površine glede na UZ [ha]	Delež sprememb površine namenske rabe prostora od površine naselja [%]
	UZ	UN		
Stavbna zemljišča	31,09	31,40	0,31	0,08
Kmetijska zemljišča	110,65	111,91	1,26	0,30
Gozdna zemljišča	265,44	263,67	-1,77	-0,43
Vodna zemljišča	7,00	7,20	0,20	0,05
Druga zemljišča	0,013	0	-0,013	-0,003

Če pogledamo rezultate v preglednici 8, si lahko lažje predstavljamo, kakšne spremembe so se zgodile v zadnjih sedmih letih. V naselju Poljane nad Škofjo Loko se je povečal delež vodnih zemljišč, deleži drugih zemljišč so se zmanjšali. V Gorenji vasi se je zmanjšal samo delež gozdnih zemljišč za 0,84 %, medtem ko so se deleži stavbnih, kmetijskih, vodnih in drugih zemljišč povečali. V tem naselju so se najbolj povečala stavbna zemljišča (za 0,61 %). V naselju Hotavljje pa so se povečali deleži stavbnih, kmetijskih in vodnih zemljišč, od katerih so se najbolj povečala kmetijska zemljišča (za 0,30 %), zmanjšali pa so se deleži gozdnih (za 0,43 %) in drugih zemljišč.

V nadaljevanju smo za vsako naselje posebej izračunali še delež posameznih površin namenskih rab prostora na prebivalca za UZ in UN ter spremembe deležev v UN glede na UZ. Rezultati so predstavljeni v preglednici 9. V naselju Poljane nad Škofjo Loko je ob popisu prebivalstva leta 2002 živelo 390 ljudi, leta 2010 pa 404 ljudi. V Gorenji vasi je leta 2002 živelo 1155 ljudi, leta 2010 pa 1182. Na Hotavljah pa je leta 2002 živelo 353 ljudi, leta 2010 pa 429 ljudi.

Preglednica 9: Deleži površin v posameznih naseljih glede na prebivalca v naselju (Občina Gorenja vas - Poljane).

Namenska raba prostora	Deleži površin glede na prebivalca v naselju Poljane nad Škofjo Loko		Sprememba deležev površin na prebivalca naselju [m ²]
	UZ [m ²]	UN [m ²]	
S – območja stanovanj	411,79	321,53	-90,26
C – območja centralnih dejavnosti	123,85	170,54	46,70
I – območja proizvodnih dejavnosti	168,97	120,79	-48,18
Z – območja zelenih površin	23,85	37,38	13,53
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	1176,67	1055,45	-121,22
K2 – druga kmetijska zemljišča	295,90	365,84	69,94
G – gozdna zemljišča	2732,05	2637,13	-94,92
V – površinske vode	133,08	140,59	7,52
L – Območja mineralnih surovin	4,36	/	-4,36
A – površine razpršene poselitve	/	36,63	36,63
O – območja okoljske infrastrukture	/	8,66	8,66

se nadaljuje ...

... nadaljevanje preglednice 9

Namenska raba prostora	Deleži površin glede na prebivalca v naselju Gorenja vas		Sprememba deležev površin na prebivalca v naselju [m ²]
	UZ [m ²]	UN [m ²]	
S – območja stanovanj	317,58	259,39	-58,18
C – območja centralnih dejavnosti	80,17	91,79	11,62
I – območja proizvodnih dejavnosti	13,07	14,38	1,31
Z – območja zelenih površin	11,00	10,83	-0,17
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	1386,15	1372,84	-13,30
K2 – druga kmetijska zemljišča	157,58	148,73	-8,84
G – gozdna zemljišča	2980,69	2870,47	-110,22
V – površinske vode	78,27	78,68	0,41
L – območja mineralnih surovin	64,07	75,80	11,73
A – površine razpršene poselitve	/	12,52	12,52
B – posebna območja	/	34,09	34,09
O – območja okoljske infrastrukture	/	2,54	2,54
P – območja prometnih površin	/	17,09	17,09

Namenska raba prostora	Deleži površin glede na prebivalca v naselju Hotavljje		Sprememba deležev površin na prebivalca v naselju [m ²]
	UZ [m ²]	UN [m ²]	
S – območja stanovanj	627,48	458,04	-169,44
C – območja centralnih dejavnosti	/	1,26	1,26
I – območja proizvodnih dejavnosti	235,69	160,37	-75,32
Z – območja zelenih površin	17,56	58,04	40,48
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	1625,50	1380,89	-244,61
K2 – druga kmetijska zemljišča	1509,07	1227,74	-281,33
G – gozdna zemljišča	7519,55	6146,15	-1373,39
V – površinske vode	198,30	167,83	-30,47
L – območja mineralnih surovin	0,37	/	-0,37
A – površine razpršene poselitve	/	53,15	53,15
B – posebna območja	/	1,16	1,16

V naselju Poljane nad Škofjo Loko se je delež stanovanjskih površin na enega prebivalca v naselju zmanjšal za 90 m². Za kar 120 m² se je zmanjšal delež najboljših kmetijskih zemljišč in za skoraj 50 m² delež območij proizvodnih dejavnosti. Zmanjšal se je še delež območij mineralnih surovin (nekaj manj kot 5 m² na prebivalca v naselju), medtem ko se je delež območij centralnih dejavnosti, zelenih površin, drugih kmetijskih zemljišč, površinskih voda, površin razpršene poselitve in območij okoljske infrastrukture povečal.

Tudi v naselju Gorenja vas se je delež stanovanjskih površin na enega prebivalca v naselju zmanjšal (58 m²). Zmanjšali so se tudi deleži območij zelenih površin, najboljših kmetijskih zemljišč, drugih kmetijskih zemljišč in gozdnih zemljišč (za kar 110,22 m²). Deleži območij centralnih dejavnosti, zelenih površin, površin razpršene poselitve in posebnih območij so se povečali.

V naselju Hotavljje so se zmanjšali deleži območij stanovanj, proizvodnih dejavnosti, najboljših kmetijskih zemljišč, drugih kmetijskih zemljišč, gozdnih zemljišč, površinskih voda in mineralnih surovin. Najbolj so se zmanjšali deleži gozdnih površin (za -1373,39 m²). Povečali so se deleži območij centralnih dejavnosti, zelenih površin, površin razpršene poselitve in posebnih območij.

4.5 Analiza sprememb namenske rabe prostora za Občino Naklo

4.5.1 Osnovna namenska raba prostora za DPO Občine Naklo

Delež osnovne namenske rabe prostora za DPO smo izračunali kot razmerje med površino posamezne rabe v DPO in površino celotne Občine Naklo. Stavbna zemljišča v DPO predstavljajo 12,22 % delež glede na površino občine, kmetijska 31,33 %, gozdna 54,18 %, vodna 1,51 % in druga zemljišča 0,77 % delež. Izračunan je tudi obseg stavbnih zemljišč glede na prebivalca v Občini Naklo, ki znaša 704 m². Ob popisu prebivalstva leta 2002 je bilo v Občini Naklo 4899 prebivalcev.

4.5.2 Osnovna namenska raba prostora za OPN Občine Naklo

Delež osnovne namenske rabe prostora za OPN smo izračunali enako kot pri osnovni namenski rabi prostora za DPO (poglavje 4.5.1). Stavbna zemljišča v DPO predstavljajo 13,01 % delež glede na površino občine, kmetijska 31,15 %, gozdna 53,58 %, vodna 1,54 % in druga zemljišča 0,73 % delež. Izračunan obseg stavbnih zemljišč glede na prebivalca v Občini Naklo znaša 702 m². Ob popisu prebivalstva leta 2010 je bilo v Občini Naklo 5229 prebivalcev.

4.5.3 Primerjava osnovne namenske rabe prostora Občine Naklo

Preglednica 10: Primerjava osnovne namenske rabe prostora v Občini Naklo.

Namenska raba prostora	DPO Naklo	OPN Naklo	Sprememba površine [ha] glede na DPO Naklo	Delež spremenjene površine [%] glede na DPO Naklo
	Površina [ha]	Površina [ha]		
Stavbna zemljišča	344,94	367,12	22,18	0,79
Kmetijska zemljišča	884,31	879,4	-4,91	-0,18
Gozdna zemljišča	1529,3	1512,34	-16,96	-0,6
Vodna zemljišča	42,59	43,34	0,75	0,03
Druga zemljišča	21,65	20,58	-1,07	-0,04

V Občini Naklo prevladujejo gozdna zemljišča (kar 54 % celotne površine občine). Sledijo kmetijska zemljišča s 30 % površine celotne občine, 13 % je stavbnih zemljišč, približno 1,5 % vodnih zemljišč in manj kot 1 % drugih zemljišč.

Preglednica 10 prikazuje primerjavo osnovne namenske rabe zemljišč med DPO in OPN Občine Naklo. V zadnjih sedmih letih so se v izbrani občini povečale površine stavbnih in vodnih zemljišč, medtem ko so se površine gozdnih, kmetijskih in drugih zemljišč zmanjšale. Sprememba površine stavbnih zemljišč v deležu spremenjenih površin glede na površino Občine Naklo predstavlja skoraj 0,80 %, medtem ko je pri vodnih zemljiščih ta delež 0,03 %. Druga zemljišča so se zmanjšala za skoraj 0,05 %, gozdna za 0,6 % in kmetijska za malo manj kot 0,2 %.

4.5.4 Podrobna namenska raba prostora za naselja Naklo, Malo Naklo, Polica iz podatkov UZ Občine Naklo

Za Občino Naklo je bila izdelana UZ za naselja Naklo, Malo Naklo in Polica. V preglednici 11 so prikazane izračunane površine posameznih namenskih rab prostora na območju naselij Naklo, Malo Naklo in Polica ter deleži površin posameznih namenskih rab zemljišč od skupne površine obravnavanega območja. Površina naselja Naklo obsega 380,15 ha, površina naselja Malo Naklo 32 ha in površina naselja Polica 131,86 ha.

Preglednica 11: Površine in deleži površin podrobne namenske rabe prostora (urbanistična zasnova, 2004).

Namenska raba prostora (NRP)	Površina - naselje Naklo [ha]	Delež NRP od površine naselja [%]	Površina - naselje Malo Naklo [ha]	Delež NRP od površine naselja [%]	Površina - naselje Polica [ha]	Delež NRP od površine naselja [%]
S – območja stanovanj	49,41	13,00	0,57	1,78	5,35	4,06
C – območja centralnih dejavnosti	13,86	3,65	0,0041	0,01	0,53	0,40
I – območja proizvodnih dejavnosti	51,73	13,61	/	/	21,37	16,21
Z – območja zelenih površin	4,00	1,05	2,48	7,75	2,33	1,77
P – območja prometnih površin	14,11	3,71	4,15	12,97	3,77	2,86
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	55,06	14,48	1,13	3,53	7,48	5,67
K2 – druga kmetijska zemljišča	8,82	2,32	3,91	12,22	1,58	1,20
G – gozdna zemljišča	160,65	42,26	19,76	61,75	88,56	67,16
V – površinske vode	2,22	0,58	/	/	/	/
L – območja mineralnih surovin	20,28	5,33	/	/	/	/
f – območja za potrebe obrambe zunaj naselij	/	/	/	/	0,89	0,67
SKUPAJ	380,15 ha	100 %	32 ha	100 %	131,86 ha	100 %

4.5.5 Podrobna namenska raba prostora za naselja Naklo, Malo Naklo, Polica iz podatkov UN Občine Naklo

Postopek uskladitve območja UN z UZ je podrobno opisan v poglavju 3.1.4. Za naselje Naklo je bilo eno območje podrobne namenske rabe prostora označeno z dvema dejavnostma: DI – območje vzgoje in izobraževanja in S – območje stanovanj. Pri določanju namenske rabe prostora lahko posamezno območje določimo samo v eno kategorijo, zato smo se na podlagi osebne interpretacije odločili, da območje uvrstimo v območje centralnih dejavnosti, saj je na tem območju zdravstveni dom, očesna ambulanta, občina, knjižnica. V preglednici 12 so navedene površine za posamezne namenske rabe prostora v obravnavanih naseljih, izračunan pa je tudi delež površin posamezne namenske rabe prostora glede na površino naselja.

Preglednica 12: Površine in deleži površin podrobne namenske rabe prostora (urbanistični načrt, 2010).

Namenska raba prostora	Oznaka	Površina - naselje Naklo [ha]	Delež rabe glede na površino naselja [%]	Površina - naselje Malo Naklo [ha]	Delež rabe glede na površino naselja [%]	Površina - naselje Polica [ha]	Delež rabe glede na površino naselja [%]
Območja stanovanj	S	60,49	15,91	0,62	1,94	5,26	3,99
Območja centralnih dejavnosti	C	12,55	3,30	0,0041	0,01	0,53	0,40
Območja proizvodnih dejavnosti	I	43,37	11,41	/	/	21,24	16,11
Območja zelenih površin	Z	4,01	1,05	/	/	2,47	1,87
Območja prometnih površin	P	14,09	3,71	4,15	12,97	5,80	4,40
Najboljša kmetijska zemljišča	K1	53,30	14,02	3,60	11,25	5,46	4,14
Druga kmetijska zemljišča	K2	9,01	2,37	3,86	12,06	1,56	1,18
Gozdna zemljišča	G	161,01	42,35	19,76	61,75	89,54	67,91
Površinske vode	V	2,22	0,58	/	/	/	/
Območja mineralnih surovin	L	20,10	5,29	/	/	/	/
SKUPAJ		380,15 ha	100 %	32 ha	100 %	131,86 ha	100 %

Iz preglednic 11 in 12 je razvidno, da največji delež površin v naseljih Naklo, Malo Naklo in Polica predstavljajo gozdna zemljišča (med 40-70 %). Največ površin namenjenih za območja stanovanj je v naselju Naklo (skoraj 16 %), medtem ko je v naselju Malo Naklo teh površin manj kot 2 %. V UZ se pojavijo tudi območja za potrebe obrambe zunaj naselij, ki jih v UN ni. Te površine so bile v UZ lahko dodeljene h kakšni drugi rabi, ker se ne uporabljajo več za prvotni namen.

Kartografski prikaz podrobne namenske rabe prostora v merilu 1:5000 je za naselje Naklo prikazan v prilogah K in L, za naselje Malo Naklo v prilogah M in N ter za naselje Polica v prilogah O in P.

4.5.6 Primerjava podrobne namenske rabe prostora za Občino Naklo

V preglednici 13 so prikazane spremembe površin v UN glede na UZ za obravnavana naselja v Občini Naklo.

Preglednica 13: Spremembe površin v posameznih naseljih v Občini Naklo.

Namenska raba prostora	Spremembe površin v naselju Naklo glede na UZ Občine Naklo		Spremembe površin v naselju Malo Naklo glede na UZ Občine Naklo		Spremembe površin v naselju Polica glede na UZ Občine Naklo	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
S – območja stanovanj	11,08	2,91	0,05	0,16	-0,09	-0,07
C – območja centralnih dejavnosti	-1,31	-0,34	/	/	/	/
I – območja proizvodnih dejavnosti	-8,36	-2,20	/	/	-0,13	-0,10
Z – območja zelenih površin	0,01	0,003	-2,48	-7,75	0,14	0,11
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	-1,76	-0,46	2,47	7,72	-2,02	-1,53

se nadaljuje ...

... nadaljevanje preglednice 13

Namenska raba prostora	Spremembe površin v naselju Naklo glede na UZ Občine Naklo		Spremembe površin v naselju Malo Naklo glede na UZ Občine Naklo		Spremembe površin v naselju Polica glede na UZ Občine Naklo	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
K2 – druga kmetijska zemljišča	0,19	0,05	-0,05	-0,16	-0,02	-0,02
G – gozdna zemljišča	0,36	0,09	/	/	0,98	0,74
L – območja mineralnih surovin	-0,18	-0,05	/	/	/	/
V – površinske vode	0	0	/	/	/	/
P – območja prometnih površin	-0,02	-0,01	/	/	2,03	1,54
f – območja za potrebe obrambe zunaj naselij	/	/	/	/	-0,89	-0,67

Za lažjo analizo rezultatov smo kategorije podrobne namenske rabe prostora združili v kategorije osnovne namenske rabe prostora in jih prikazali v preglednici 14.

Preglednica 14: Združena podrobna v kategorije osnovne namenske rabe prostora (Občina Naklo).

Namenska raba prostora	Naklo - površina [ha]		Sprememba površine glede na UZ [ha]	Delež sprememb površine namenske rabe prostora od površine naselja [%]
	UZ	UN		
Stavbna zemljišča	133,11	134,51	1,4	0,37
Kmetijska zemljišča	63,88	62,31	-1,57	-0,41
Gozdna zemljišča	160,65	161,01	0,36	0,09
Vodna zemljišča	2,22	2,22	0	0
Druga zemljišča	20,28	20,1	-0,18	-0,05
Namenska raba prostora	Malo Naklo - površina [ha]		Sprememba površine glede na UZ [ha]	Delež sprememb površine namenske rabe prostora od površine naselja [%]
	UZ	UN		
Stavbna zemljišča	7,20	4,77	-2,43	-7,59
Kmetijska zemljišča	5,04	7,46	2,42	7,59
Gozdna zemljišča	19,76	19,76	0	0
Vodna zemljišča	/	/	/	/
Druga zemljišča	/	/	/	/
Namenska raba prostora	Polica - površina [ha]		Sprememba površine glede na UZ [ha]	Delež sprememb površine namenske rabe prostora od površine naselja [%]
	UZ	UN		
Stavbna zemljišča	33,35	35,3	1,95	1,48
Kmetijska zemljišča	9,06	7,02	-2,04	-1,55
Gozdna zemljišča	88,56	89,54	0,98	0,74
Vodna zemljišča	/	/	/	/
Druga zemljišča	0,89	0	-0,89	-0,68

V naselju Naklo so se v zadnjih sedmih letih povečala stavbna (0,37 %) in gozdna zemljišča (0,09 %), medtem ko se je delež kmetijskih (0,41 %) in drugih zemljišč (0,05 %) zmanjšal. Delež vodnih površin se ni spremenil niti v naselju Naklo, niti v Malem Naklem, v naselju Polica pa površinskih voda ni. V Malem Naklem se je delež stavbnih zemljišč zmanjšal za 7,59 %, delež kmetijskih pa za delež stavbnih zemljišč povečal. Delež gozdnih zemljišč ostaja nespremenjen. V naselju Polica so se povečali deleži stavbnih (1,48 %) in gozdnih zemljišč (0,74%), zmanjšal pa delež kmetijskih (1,55 %) in drugih zemljišč (0,68 %).

V nadaljevanju smo izračunali še deleže površin in spremembe deležev posameznih podrobnih namenskih rab glede na prebivalca v naselju in jih prikazali v preglednici 15.

V naselju Naklo je ob popisu prebivalstva leta 2002 živel 1627 ljudi, leta 2010 pa 1710 ljudi. V naselju Polica je leta 2002 živel 84 ljudi, leta 2010 pa 117. V naselju Malo Naklo je leta 2002 živel 16, leta 2010 pa 19 ljudi.

Preglednica 15: Deleži površin v posameznih naseljih glede na prebivalca v naselju (Občina Naklo).

Namenska raba prostora	Deleži površin glede na prebivalca v naselju Naklo		Sprememba deležev površin na prebivalca v naselju [m ²]
	UZ [m ²]	UN [m ²]	
S – območja stanovanj	303,69	353,74	50,05
C – območja centralnih dejavnosti	85,19	73,39	-11,80
I – območja proizvodnih dejavnosti	317,95	253,63	-64,32
Z – območja zelenih površin	24,59	23,45	-1,13
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	338,41	311,70	-26,72
K2 – druga kmetijska zemljišča	54,21	52,69	-1,52
G – gozdna zemljišča	987,40	941,58	-45,82
V – površinske vode	13,65	12,98	-0,66
L – območja mineralnih surovin	124,65	117,54	-7,10
P – območja prometnih površin	86,72	82,40	-4,33
Namenska raba prostora	Deleži površin glede na prebivalca v naselju Malo Naklo		Sprememba deležev površin na prebivalca v naselju [m ²]
	UZ [m ²]	UN [m ²]	
S – območja stanovanj	356,25	326,32	-29,93
C – območja centralnih dejavnosti	2,56	2,16	-0,40
Z – območja zelenih površin	1550	/	-1550,00
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	706,25	1894,74	1188,49
K2 – druga kmetijska zemljišča	2443,75	2031,58	-412,17
G – gozdna zemljišča	12350	10400,00	-1950,00
P – območja prometnih površin	2593,75	2184,21	-409,54
Namenska raba prostora	Deleži površin glede na prebivalca v naselju Polica		Sprememba deležev površin na prebivalca v naselju [m ²]
	UZ [m ²]	UN [m ²]	
S – območja stanovanj	636,91	449,57	-187,33
C – območja centralnih dejavnosti	63,10	45,30	-17,80
I – območja proizvodnih dejavnosti	2544,05	1815,38	-728,66
Z – območja zelenih površin	277,38	211,11	-66,27
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	890,48	466,67	-423,81
K2 – druga kmetijska zemljišča	188,10	133,33	-54,76
G – gozdna zemljišča	10542,86	7562,99	-2889,87
P – območja prometnih površin	448,81	495,73	46,92
f – območja za potrebe obrambe zunaj naselij	105,95	/	-105,95

V naselju Naklo se je delež površin na prebivalca v naselju povečal samo za območja stanovanj (50,05 m²). Deleži območij centralnih dejavnosti, proizvodnih dejavnosti, zelenih površin, najboljših in drugih kmetijskih zemljišč, gozdnih zemljišč, površinskih voda, mineralnih surovin in prometnih površin so se zmanjšali.

V naselju Malo Naklo se je povečal samo delež najboljših kmetijskih zemljišč (za 1188,49 m² na prebivalca), medtem ko so se deleži območij stanovanj, centralnih dejavnosti, zelenih površin, drugih kmetijskih zemljišč, gozdnih zemljišč in območij prometnih površin zmanjšali. Najbolj se je zmanjšal delež gozdnih zemljišč (za 1950 m²).

V naselju Polica se je povečal samo delež območij prometnih površin, ostali deleži površin so se zmanjšali. Največja sprememba je pri območjih gozdnih zemljišč, ki se je zmanjšal za skoraj 2900 m².

5 SKLEPNE UGOTOVITVE IN ZAKLJUČEK

Pri izdelavi diplomske naloge so bile največje težave s pridobivanjem podatkov urbanističnih zasnov obeh občin. Najprej smo zanje zaprosili na občinah, vendar nam tam niso uspeli priskrbeti podatkov, zato smo se obrnili še na podjetja, ki so občinam pripravljala prostorske akte in tam so nam jih tudi priskrbeli. K sreči so bili vsi podatki izbranih občin že v digitalni obliki in digitalizacija ni bila potrebna.

Kljub temu, da bi morali biti vsi digitalni podatki topološko urejeni, smo ugotovili, da ni tako. Topološke nepravilnosti podatkov smo odkrili pri izvedbenih prostorskih aktih iz DPO, ki so jih občine leta 2003 s sprejetjem Pravilnika (2003) digitalizirale. Uradno so še naprej veljali le analogni podatki (razen, če ni občina sočasno s postopkom digitalizacije izvedla tudi spremembe planskih aktov). Predpostavljamo, da občine in izvajalci digitalizacije temu procesu niso namenili dovolj pozornosti. Imajo pa zato sprejeti OPN manj napak. Ker so podatki DPO vsebovali napake, smo jih pred samo obdelavo topološko preverili in popravili.

Pri obdelavi podatkov smo morali dobro proučiti, kako so pred leti načrtovali prostor in kako so kategorizirali površine, saj plani nimajo enakih kategorij. Če nimamo usklajenih površin namenske rabe prostora (osnovne in podrobne), tudi ne moremo izvesti medsebojne primerjave ter analizirati nastalih sprememb rab prostora. Taki prostorski akti so med sabo neprimerljivi, mi pa bi lahko površine ovrednotili in dobili napačne rezultate, ki bi nam prikazali velike spremembe v spreminjanju namenske rabe. Kot primer so prostorski akti v Občini Gorenja vas – Poljane. V grafičnem delu DPO vodna zemljišča niso bila svoja kategorija, temveč prišteta k ostalim kategorijam. Iz OPN smo kopirali vode v DPO, posledično so se ostale površine zmanjšale za površino vodnih zemljišč. Tako smo pridobili primerljive kategorije. Tudi pri določanju podrobne namenske rabe prostora smo imeli nekaj težav, saj v OPN še ni določenih meja UN in zato UZ nismo imeli s čim primerjati. Težavo smo rešili tako, da smo uporabili kar mejo naselij iz RPE, za katera je bila izdelana UZ in smo tako lahko primerjali enake površine območij.

Namen diplomske naloge je bil prikazati spremembe osnovne in podrobne namenske rabe prostora med letoma 2003 in 2010 za Občino Gorenja vas – Poljane in Občino Naklo. Podatke smo za vsako občino in za obravnavana naselja prikazali tabelarično. V tabelah so prikazane površine posameznih rab prostora, spremembe površin, deleži sprememb površin in spremembe deležev površin glede na prebivalca v občini oziroma v posameznem naselju. S primerjavo dobljenih vrednosti smo ugotovili, ali se je določena namenska raba prostora OPN glede na enako namensko rabo prostora DPO povečala ali zmanjšala in na račun katerih površin so se zgodile te razlike oziroma ali gre pri tem samo za prerazporeditev znotraj podrobne rabe.

Med letoma 2003 in 2010 se je obseg stavbnih zemljišč glede na prebivalca v Občini Gorenja vas – Poljane povečal za 53 m². Na območju celotne občine se je delež stavbnih zemljišč povečal za 0,41 %. Delež kmetijskih, gozdnih in drugih zemljišč se je zmanjšal. Podrobna namenska raba prostora, ki smo jo primerjali za območja naselij Poljane nad Škofjo Loko, Gorenja vas in Hotavljje, nam pokaže še bolj jasno sliko o tem, katera podrobna namenska raba znotraj stavbnih zemljišč se je povečala. V vseh treh naseljih se je zmanjšal delež stanovanjskih območij in gozdnih površin, povečala pa so se območja proizvodnih dejavnosti in površine razpršene poselitve. Vendar pa je za zmanjšanje deležev površin posameznih območij kriva tudi druga metodologija poimenovanja pri različnih prostorskih aktih, saj ima UN veliko več kategorij podrobne namenske rabe prostora (območja razpršene poselitve, prometnih površin,...) kot jih je imela podrobna namenska raba prostora v UZ. Pri tem torej ne gre za zmanjšanje površin, ampak samo za prerazporeditev znotraj dodatnih kategorij. Za boljšo predstavbo o spremembah površin za območja naselij Poljane nad Škofjo Loko, Gorenja vas in Hotavljje smo vsa območja združili v kategorije osnovne namenske rabe prostora. Rezultati kažejo, da so se v naselju Poljane nad Škofjo Loko deleži stavbnih, kmetijskih, gozdnih in drugih zemljišč zmanjšali, medtem ko se je delež vodnih zemljišč

povečal za delež drugih zmanjšanih površin. V naselju Gorenja vas se je povečal delež stavbnih, kmetijskih, vodnih in drugih zemljišč, medtem ko se je zmanjšal delež gozdnih zemljišč. V naselju Hotavlje pa se je povečal delež stavbnih, kmetijskih in vodnih zemljišč, delež gozdnih in drugih zemljišč se je zmanjšal.

V Občini Naklo se je v letih med letoma 2003 in 2010 obseg stavbnih zemljišč glede na prebivalca v občini zmanjšal za 2 m². Na območju celotne občine se je povečal delež stavbnih (0,79 %) in delež vodnih (0,03 %) zemljišč. Sklepamo, da je za povečanje vodnih zemljišč kriv širši način zajemanja vodotokov. Delež kmetijskih, gozdnih in drugih zemljišč se je zmanjšal.

Za boljšo predstavo o spremembah površin za območja naselij Naklo, Malo Naklo in Polica smo vse kategorije podrobne namenske rabe prostora združili v kategorije osnovne namenske rabe prostora. Rezultati kažejo, da so se v naselju Naklo povečali deleži stavbnih in gozdnih zemljišč, zmanjšali pa deleži kmetijskih in drugih zemljišč. Delež vodnih zemljišč ostaja enak. V naselju Malo Naklo se je povečal delež kmetijskih zemljišč, medtem ko se je za enak delež zmanjšal delež stavbnih zemljišč. Delež gozdnih zemljišč ostaja enak, vodnih in drugih zemljišč pa v tem naselju ni. V naselju Polica se je povečal delež stavbnih in gozdnih zemljišč, delež kmetijskih in drugih zemljišč se je zmanjšal.

Pri načrtovanju širjenja naselja je zelo pomembno, da se izrabijo površine, ki so že znotraj poselitvenih območij, da se zaokrožuje oziroma zgošča območja, a hkrati čimbolj ohranja obstoječe zelene površine, kmetijska in gozdna zemljišča. Ravno tako se z razvojem naselij ne smejo slabšati bivalni pogoji, ohranjati pa se mora tipiko krajine. Robert Stephenson Smyth Baden Powell je nekoč rekel: "Skušajte zapustiti ta svet za spoznanje boljši, kakor ste ga prejeli." Prav je, da ohranimo prostor tudi za prihodnje rodove, da bodo imeli (ravno tako, kot jo imamo mi sedaj) pravico uživati njegove lepote, in ne, da bodo morali popravljati naše napake.

VIRI

Primarni dokumenti:

Adamič Orožen, M., Perko, D., Kladnik, D. 1997. Priročni krajevni leksikon Slovenije. Ljubljana, Državna založba Slovenije: 376 str.

Arhiv DOMPLAN. 2012. Arhivski podatki. Osebna komunikacija. (17. 4. 2012.)

Breznik, J., Duhovnik, J., Kmecl, A., Knez, R., Blaganje, D. 2010. Zakon o graditvi objektov (ZGO-1) s komentarjem; Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1) s komentarjem; Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt) s komentarjem. Ljubljana, GV založba: 449–647, 661–676.

Dekleva, J. 2011. Urejanje prostora na občinski ravni. Ljubljana, Uradni list Republike Slovenije: 460 str.

Fister, P. 1993. Arhitekturne krajine in regije Slovenije. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor RS, Zavod RS za prostorsko planiranje: 245 str.

Flogie, E. 2003. Nova prostorska zakonodaja. Geodetski vestnik 47, 1 – 2: 141–143.

Gams, I. 2003. Geografske značilnosti Slovenije, Mladinska knjiga: 183 str.

Geodetska uprava Republike Slovenije. 2012. Podatki. Osebna komunikacija. (15. 5. 2012.)

Kunst Konečnik, M. 2003. Digitalizacija prostorskih sestavin planskih aktov občin. Lex localis 1, št. 4: 141–155.

Marušič, J., Ogrin D., Jančič M. 1998. Krajine predalpske regije. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor RS, Urad RS za prostorsko planiranje: 136 str.

Nared, J., Perko, D. 2009. Razvojni izzivi Slovenije. Ljubljana, Založba ZRC: 316 str.

OPN Gorenja vas – Poljane 2010. Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Gorenja vas – Poljane. UL RS št. 48/2010: 7102–7139. Ljubljana.

<http://www.uradni-list.si/pdf/2010/Ur/u2010048.pdf> (Pridobljeno 18. 4. 2012.)

OPN Naklo 2010. Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Naklo. UL RS št. 11/2010: 1355–1387. Ljubljana. <http://www.uradni-list.si/pdf/2010/Ur/u2010011.pdf> (Pridobljeno 18. 4. 2012.)

Pogačnik, A. 1992. Urejanje prostora in varstvo okolja. Ljubljana, Mladinska knjiga: 179 str.

Pravilnik 2003. Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin v digitalni obliki. Uradni list RS št. 20/2003. Ljubljana.

<http://www.uradni-list.si/pdf/2003/Ur/u2003020.pdf> (Pridobljeno 6. 7. 2012.)

Pravilnik 2007. Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij. Uradni list RS št. 99/2007: 13398–13424. <http://www.uradni-list.si/pdf/2007/Ur/u2007099.pdf> (Pridobljeno 6. 7. 2012.)

PS SDPO Gorenja vas – Poljane 1998. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Gorenja vas – Poljane. Uradni list RS št. 73/98: 5665–5680. Ljubljana.

PS SDPO Naklo 2004. Odlok o prostorskih sestavinah dolgoročnega in družbenega plana za območje Občine Naklo. Uradni vestnik Gorenjske št. 23/04. Kranj.

http://naklo.si/files/predpisi_in_odloki/2004_170305odlok_planmarec.pdf (Pridobljeno 24. 6. 2012.)

SDPO Škofja Loka 1993. Spremembe in dopolnitve Dolgoročnega plana občine Škofja Loka za obdobje 1986 – 2000. Uradni list RS št. 47/93: 2516–2556. Ljubljana.

Šehić, D., Šehić, D., Šehić, M. 2010. Geografski atlas Slovenije. Ljubljana, Državna založba Slovenije: 151 str.

Vuga, T. 1987. Predpisi o urejanju naselij s pojasnili. Ljubljana, Uradni list SRS: 186 str.

ZPNačrt 2007. Zakon o prostorskem načrtovanju Uradni list RS št. 33/2007. Ljubljana. <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200733&stevilka=1761> (Pridobljeno 20. 4. 2012.)

ZUN 1984. Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Uradni list SRS št. 18-931/84. Ljubljana.

ZUreP 1984. Zakon o urejanju prostora. Uradni list SRS št. 18/1984. Ljubljana.

ZUreP-1 2002. Zakon o urejanju prostora. Uradni list RS št. 110/2002. Ljubljana. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=39920> (Pridobljeno 20. 4. 2012.)

Sekundarni dokumenti:

Gantar, M. 2007. Občinski lokacijski načrt za industrijsko cono Dobje v občini Gorenja vas – Poljane. Diplomatska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo (samozaložba M. Gantar): 126 str.

Komidar, N. 2007. Bilanca rabe površin kot sestavina urbanističnega načrta (na primerih v Občini Ajdovščina). Diplomatska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo (samozaložba N. Komidar): 104 str.

Lovišček, P. 2011. Primerjava namenske rabe prostora na območju občine Nova Gorica med letoma 2003 in 2011 na podlagi prostorskih aktov občine. Diplomatska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo (samozaložba P. Lovišček): 78 str.

Informacije:

Medmrežje 1. iObčina. 2012. Občina Gorenja vas – Poljane. <http://gis.iobcina.si/gisapp/Default.aspx?a=GorenjaVasPoljane>. (Pridobljeno 6. 7. 2012.)

Medmrežje 2. Slovenske Alpe - Gorenjska. Občina Gorenja vas – Poljane. <http://www.slovenian-alps.com/en/what-to-see/photo-gallery>. (Pridobljeno 6. 7. 2012.)

Medmrežje 3. iObčina. 2012. Občina Naklo. <http://gis.iobcina.si/gisapp/?>. (Pridobljeno 4. 7. 2012.)

Medmrežje 4. Občina Naklo. Lega Občine Naklo. http://naklo.si/vsebina/predstavitev/obcina_naklo_v_slikah/. (Pridobljeno 30. 6. 2012.)

PISO. 2012. Register prostorskih enot. http://www.geoprostor.net/PisoPortal/vsebine_rpe.aspx. (Pridobljeno 6. 7. 2012.)

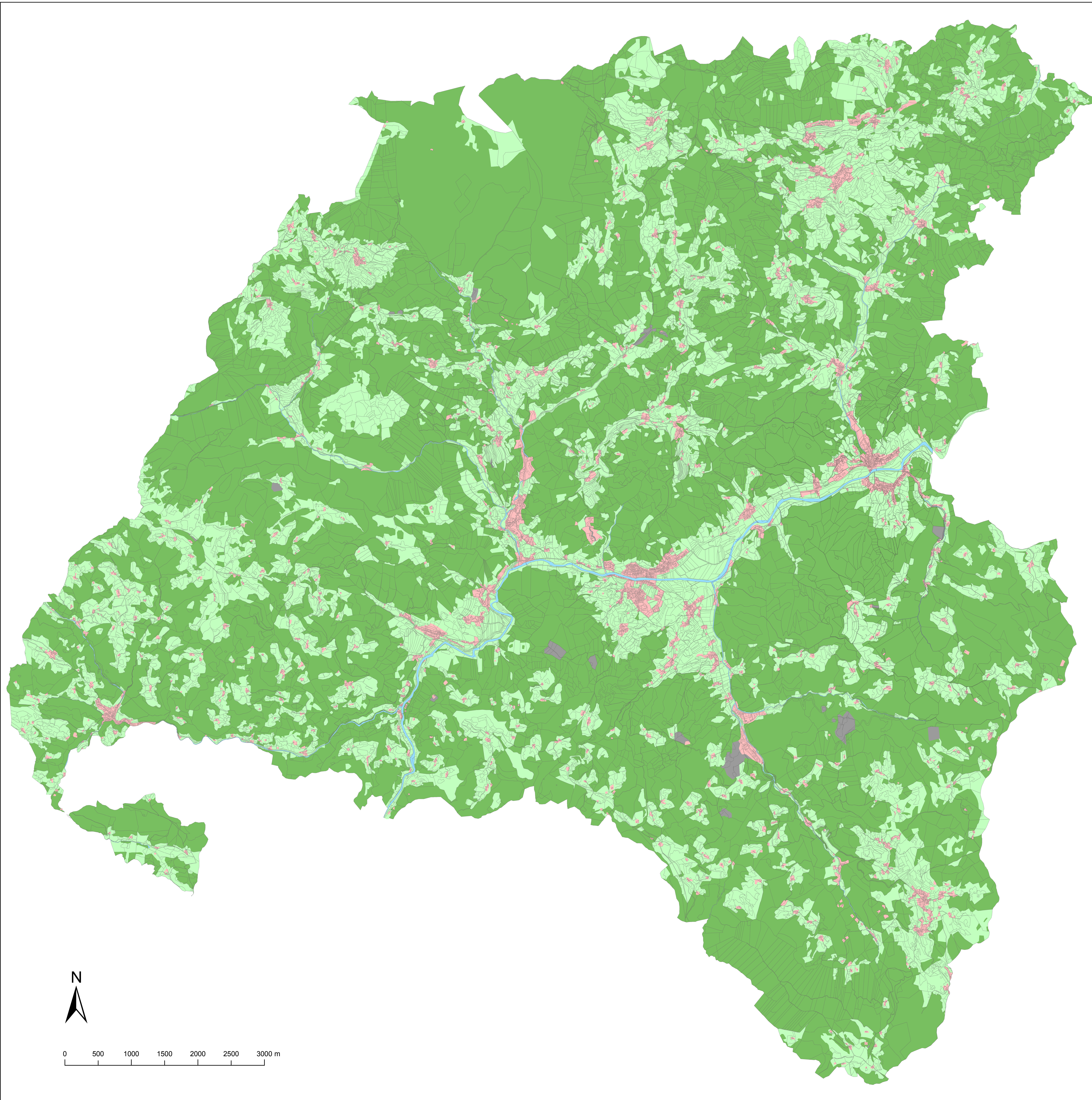
Register lokalnih skupnosti. 2012. Dolgoročni plan Občine Škofja Loka za obdobje od leta 1986 do leta 2000. <http://rpls.pisrs.si/Predpis.aspx?id=49312&obcina=GORENJA+VAS-POLJANE> (Pridobljeno 6. 7. 2012.)

Statistični urad Republike Slovenije. 2012. Slovenske občine v številkah. http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=05C4004S&ti=&path=../Database/Dem_soc/05_prebivalstvo/10_stevilo_preb/20_05C40_prebivalstvo_obcine/&lang=2. (Pridobljeno 4. 7. 2012.)

PRILOGE

- PRILOGA A: Karta osnovne namenske rabe prostora DPO Občine Gorenja vas – Poljane
- PRILOGA B: Karta osnovne namenske rabe prostora OPN Občine Gorenja vas – Poljane
- PRILOGA C: Karta osnovne namenske rabe prostora DPO Občine Naklo
- PRILOGA D: Karta osnovne namenske rabe prostora OPN Občine Naklo
- PRILOGA E: Karta podrobne namenske rabe prostora DPO za naselje Poljane v Občini GVP
- PRILOGA F: Karta podrobne namenske rabe prostora OPN za naselje Poljane v Občini GVP
- PRILOGA G: Karta podrobne namenske rabe prostora DPO za naselje Gorenja vas v Občini GVP
- PRILOGA H: Karta podrobne namenske rabe prostora OPN za naselje Gorenja vas v Občini GVP
- PRILOGA I: Karta podrobne namenske rabe prostora DPO za naselje Hotavlje v Občini GVP
- PRILOGA J: Karta podrobne namenske rabe prostora OPN za naselje Hotavlje v Občini GVP
- PRILOGA K: Karta podrobne namenske rabe prostora DPO za naselje Naklo v Občini Naklo
- PRILOGA L: Karta podrobne namenske rabe prostora OPN za naselje Naklo v Občini Naklo
- PRILOGA M: Karta podrobne namenske rabe prostora DPO za naselje Malo Naklo v Občini Naklo
- PRILOGA N: Karta podrobne namenske rabe prostora OPN za naselje Malo Naklo v Občini Naklo
- PRILOGA O: Karta podrobne namenske rabe prostora DPO za naselje Polica v Občini Naklo
- PRILOGA P: Karta podrobne namenske rabe prostora OPN za naselje Polica v Občini Naklo
- PRILOGA R: Primerjalna preglednica namenske rabe prostora med Pravilnikom (2003) in Pravilnikom (2007)

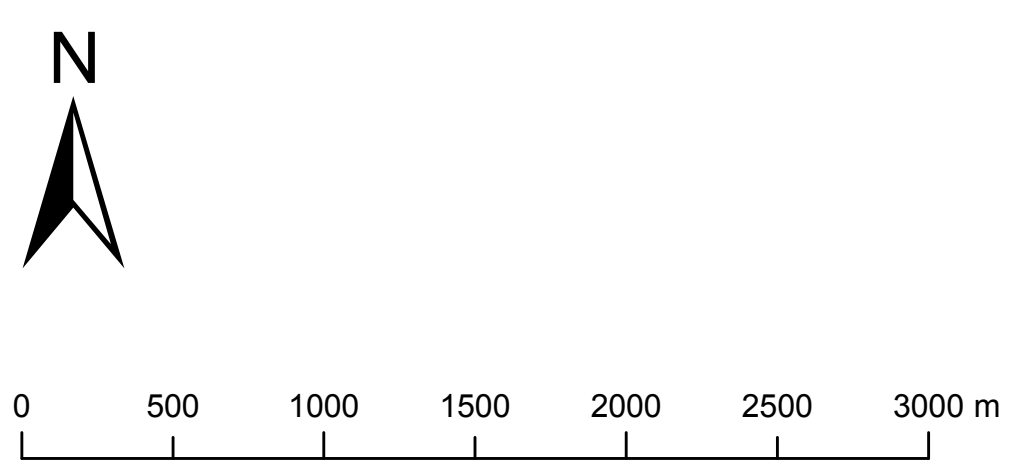
Opomba: Vse priloge, razen priloge R, so v tiskani različici diplomske naloge priložene na zgoščenki.

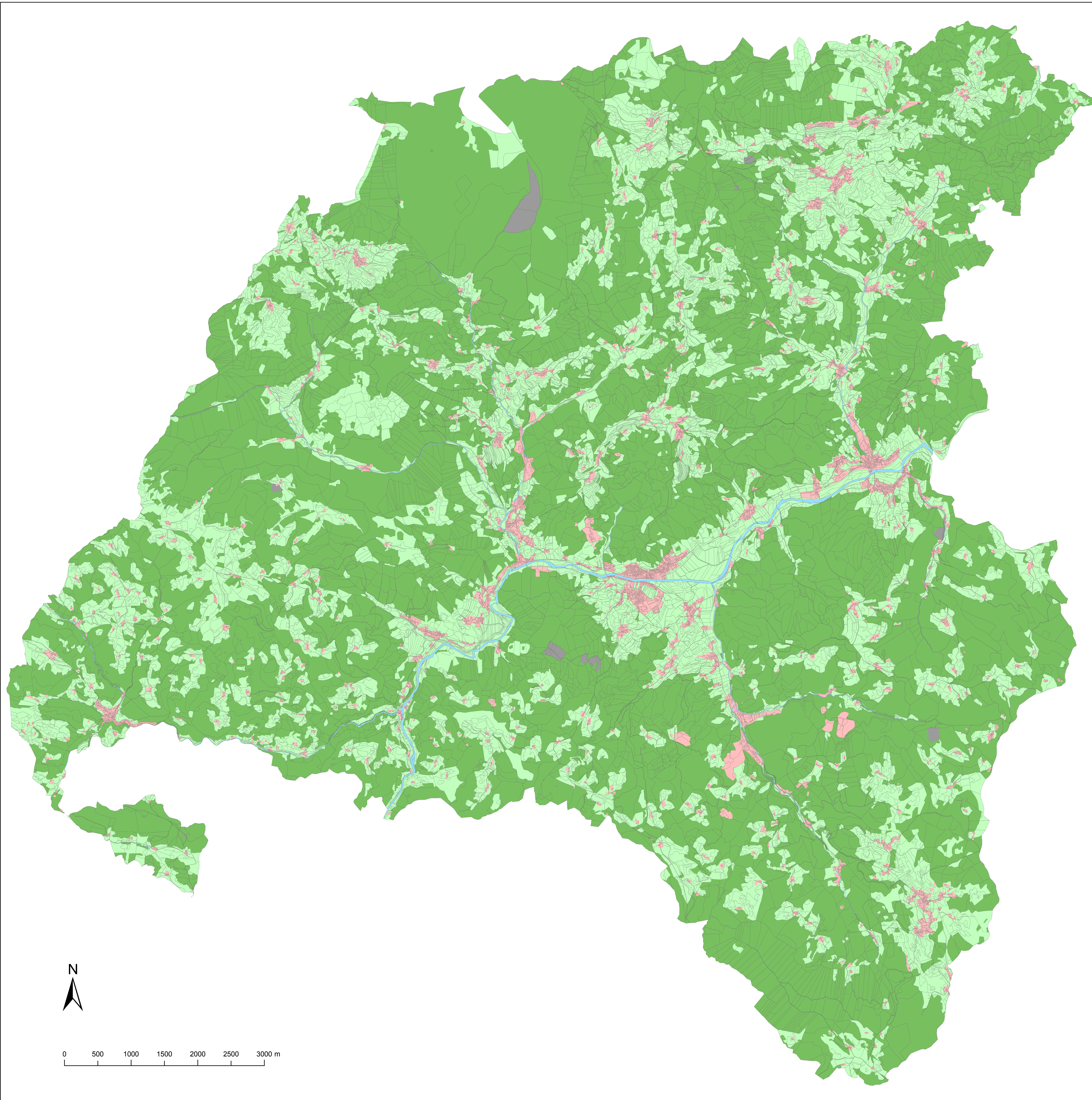

**PRILOGA A
OSNOVNA NAMENSKA RABA PROSTORA
DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE
ZA OBČINO GORENJA VAS - POLJANE**

Legenda:

- zemljiškokatastrski prikaz
- Osnovna namenska raba prostora**
- stavbna zemljišča
- kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- vode
- druga zemljišča

**PRILOGA B
OSNOVNA NAMENSKA RABA PROSTORA
OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA
ZA OBČINO GORENJA VAS - POLJANE**

Legenda:

- zemljiškokatastrski prikaz
- Osnovna namenska raba prostora
- stavbna zemljišča
- kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- vode
- druga zemljišča

**PRILOGA C
OSNOVNA NAMENSKA RABA PROSTORA
DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE
ZA OBČINO NAKLO**

Legenda:

 zemljiškokatastrski prikaz

Osnovna namenska raba prostora

 stavbna zemljišča

 kmetijska zemljišča

 gozdna zemljišča

 vode

 druga zemljišča

0 500 1000 1500 2000 m

Izdelala: Eva Primožič, avgust 2012
Vir: Občina Naklo, GURS, Uradni vestnik Gorenjske, št. 23/04
Merilo: 1:25.000

**PRILOGA D
OSNOVNA NAMENSKA RABA PROSTORA
OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA
ZA OBČINO NAKLO**

Legenda:

 zemljiškokatastrski prikaz

Osnovna namenska raba prostora

 stavbna zemljišča

 kmetijska zemljišča

 gozdna zemljišča

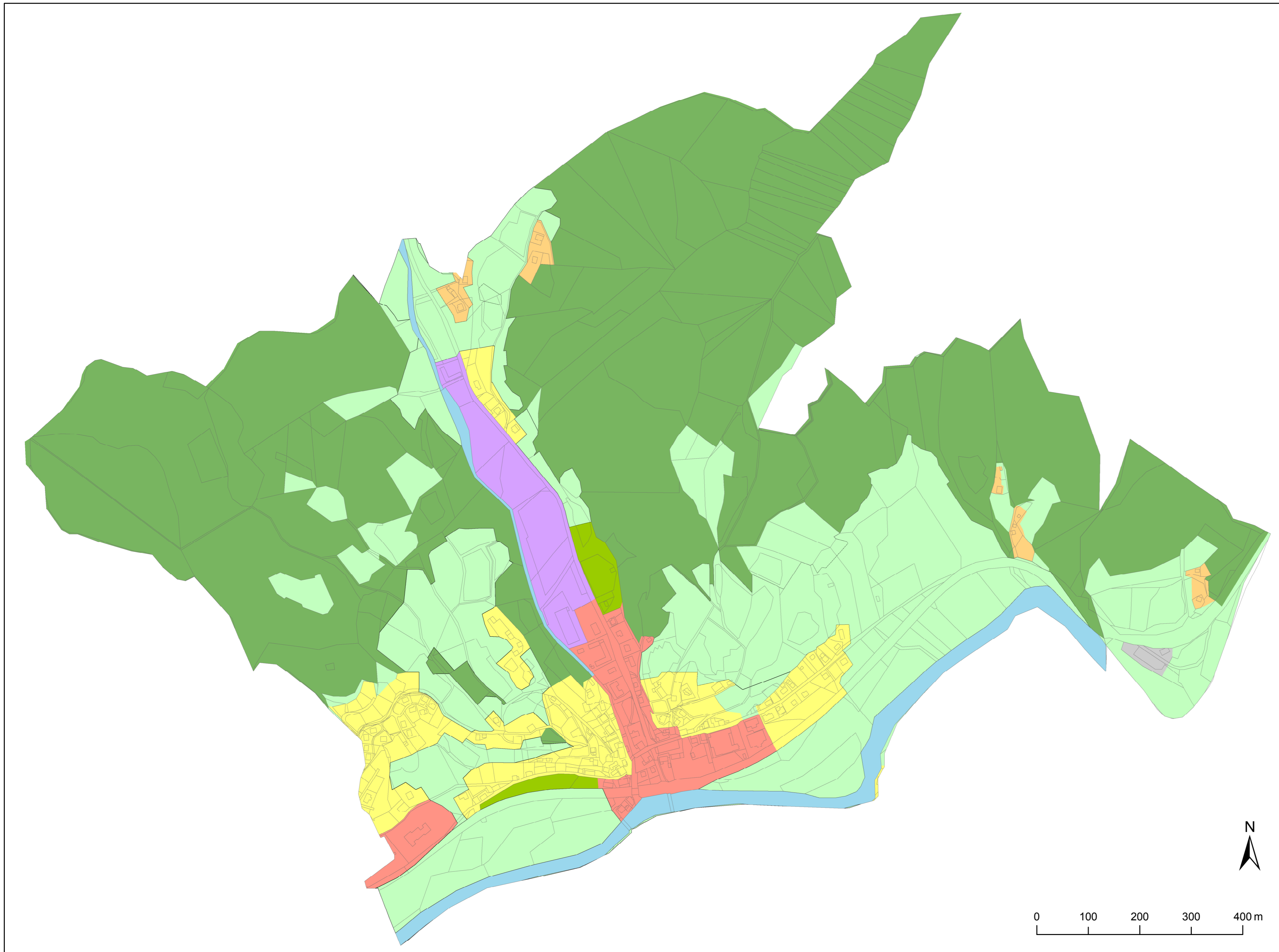
 vode

 druga zemljišča

0 500 1000 1500 2000 m

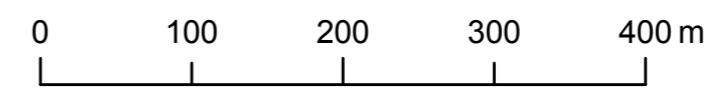
Izdelala: Eva Primožič, avgust 2012
Vir: Občina Naklo, GURS, UL RS, št. 11/2010
Merilo: 1:25.000

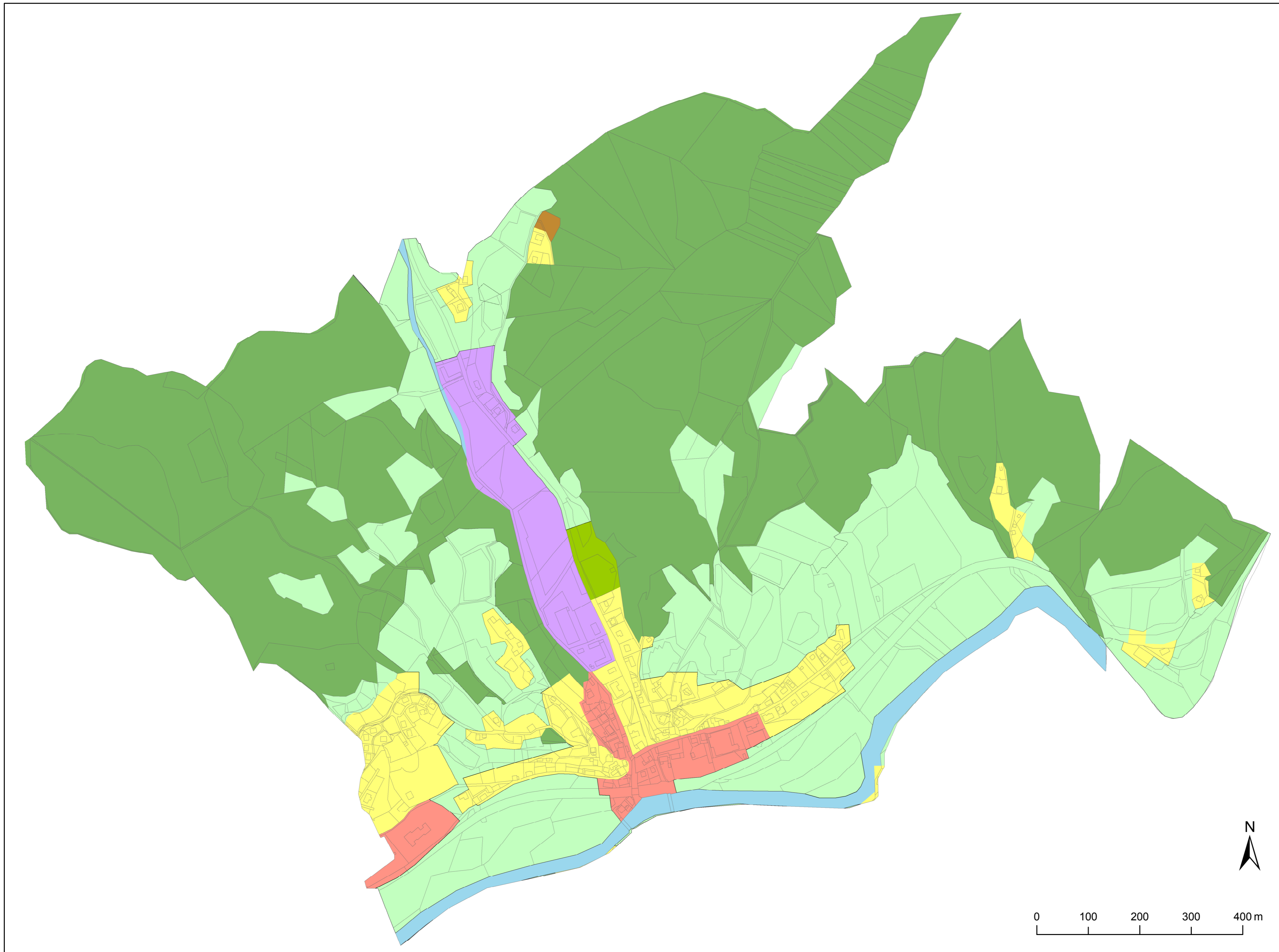
PRILOGA E
PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE ZA
NASELJE POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO
V OBČINI GORENJA VAS - POLJANE

Legenda:

- zemljiškokatastrski prikaz
- Podrobna namenska raba prostora**
- območja stanovanj
- območja centralnih dejavnosti
- območja proizvodnih dejavnosti
- območja zelenih površin
- območja okoljske infrastrukture
- najboljša kmetijska zemljišča
- druga kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- površinske vode
- površine razpršene poselitve

Izdelala: Eva Primožič, avgust 2012
 Vir: Občina Gorenja vas - Poljane, GURS, UL RS, št. 73/98
 Merilo: 1:5.000

**PRILOGA F
 PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
 OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA ZA
 NASELJE POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO
 V OBČINI GORENJA VAS - POLJANE**

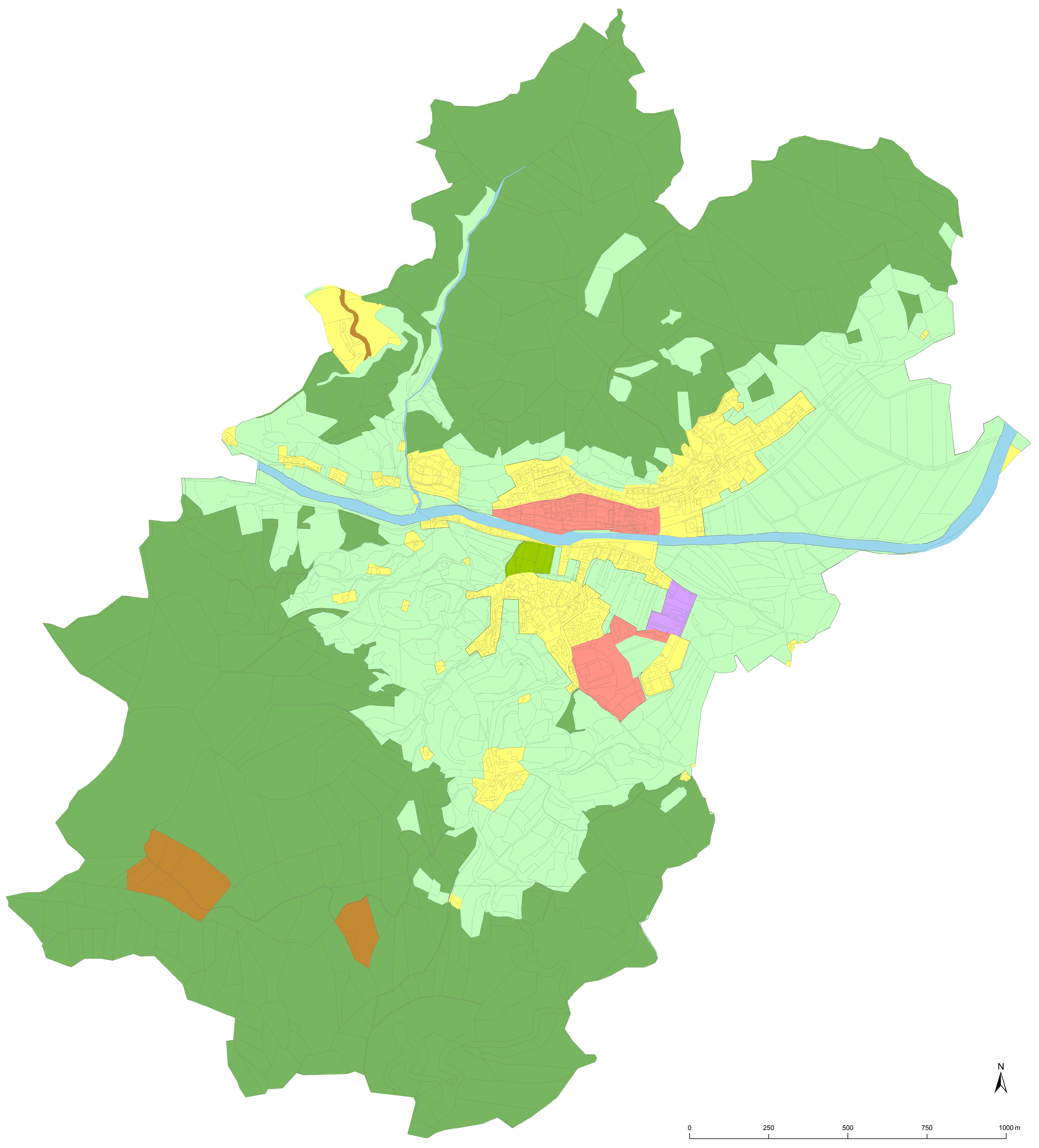
Legenda:

 zemljiškokatastrski prikaz

Podrobna namenska raba prostora

- območja stanovanj
- območja centralnih dejavnosti
- območja proizvodnih dejavnosti
- območja zelenih površin
- najboljša kmetijska zemljišča
- druga kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- površinske vode
- območja mineralnih surovin

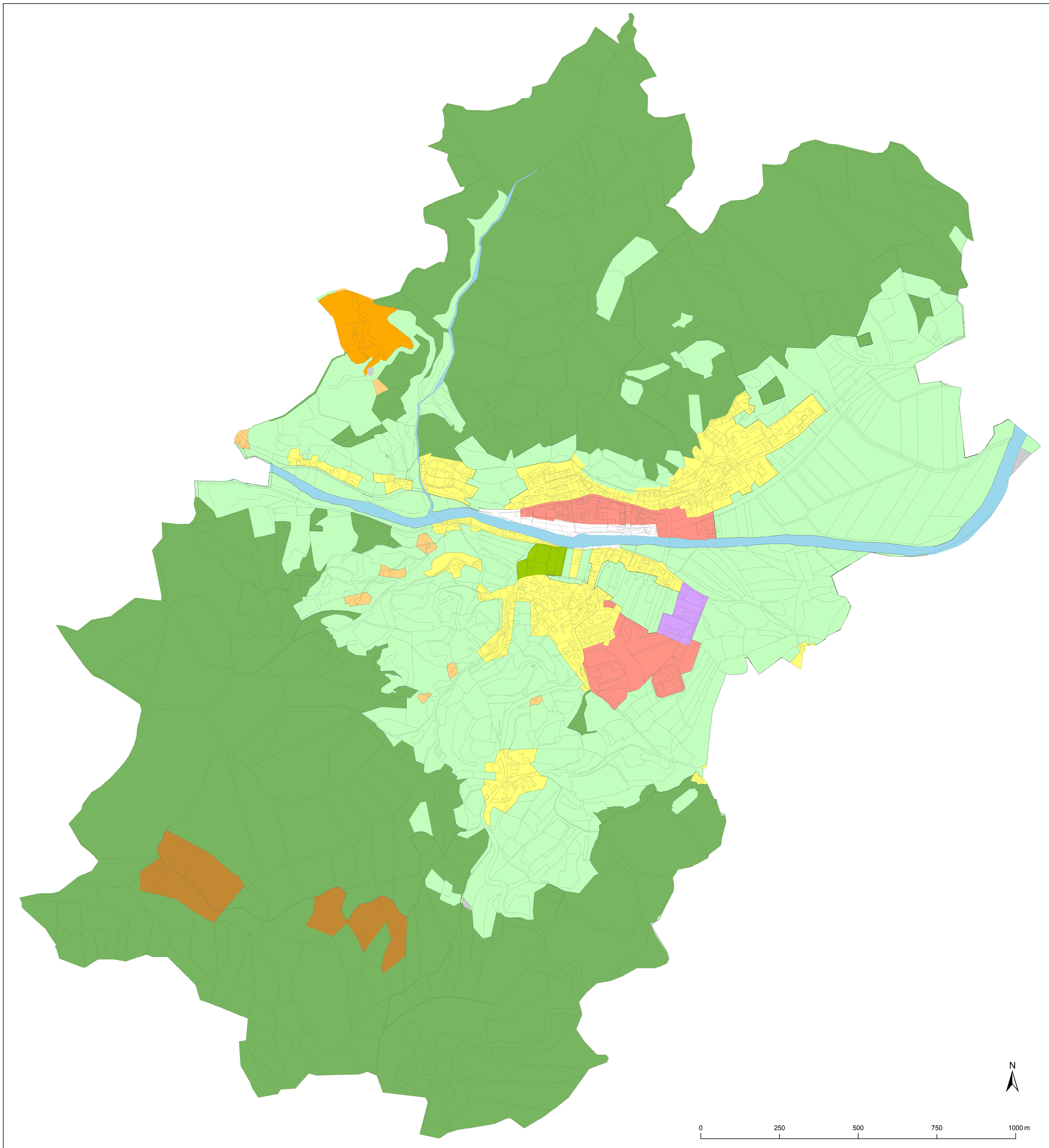
Izdelala: Eva Primožič, avgust 2012
 Vir: Občina Gorenja vas - Poljane, GURS, UL RS, št. 48/2010
 Merilo: 1:5.000

**PRILOGA G
 PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
 DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE ZA
 NASELJE GORENJA VAS V OBČINI
 GORENJA VAS - POLJANE**

Legenda:

- zemljiškokalastriški prikaz
- Podrobna namenska raba prostora**
- območja stanovanj
- območja centralnih dejavnosti
- območja proizvodnih dejavnosti
- območja zelenih površin
- najboljša kmetijska zemljišča
- druga kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- površinske vode
- območja mineralnih surovin

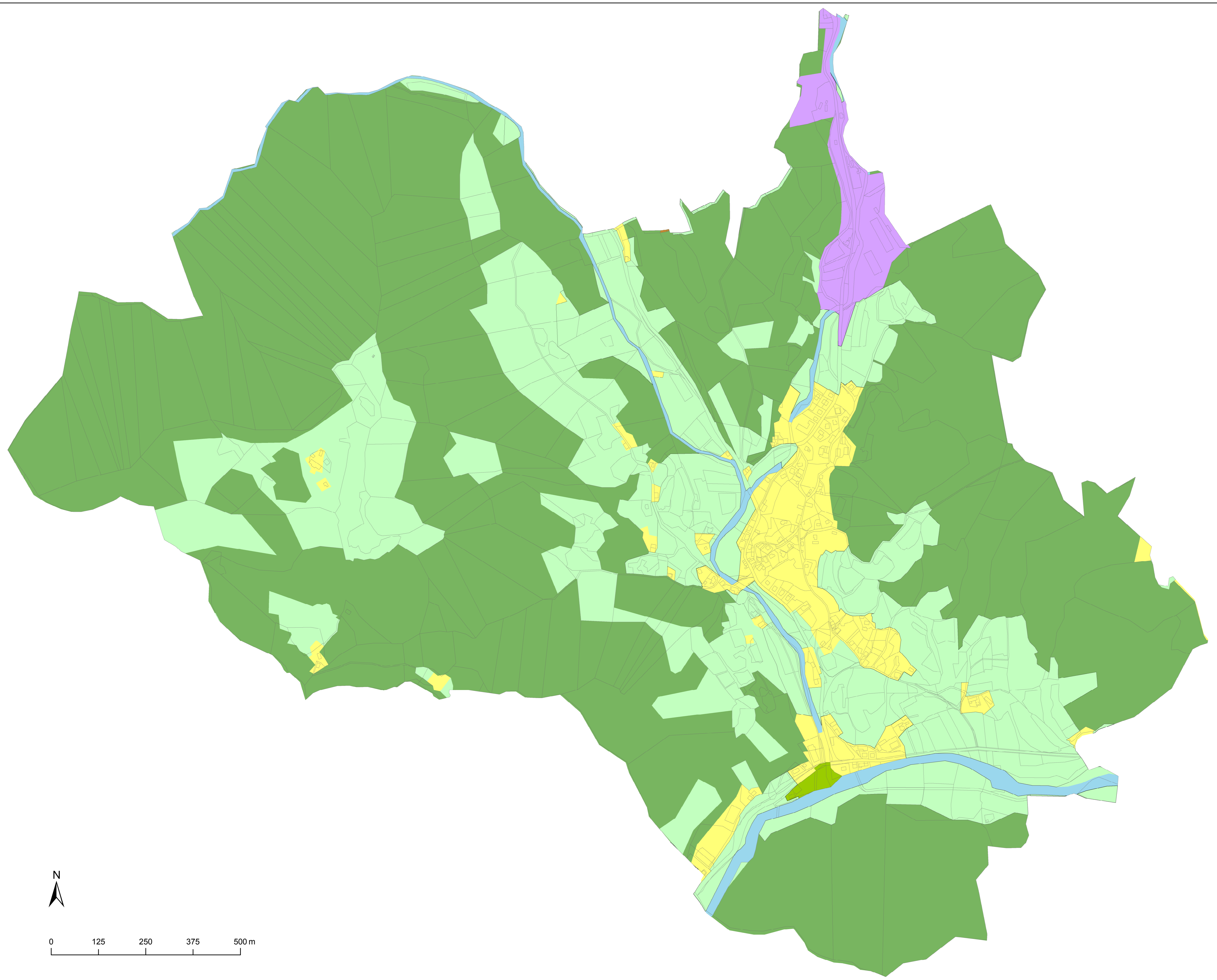
**PRILOGA H
 PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
 OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA ZA
 NASELJE GORENJA VAS V OBČINI
 GORENJA VAS - POLJANE**

Legenda:

zemljiškokatastrski prikaz

Podrobna namenska raba prostora

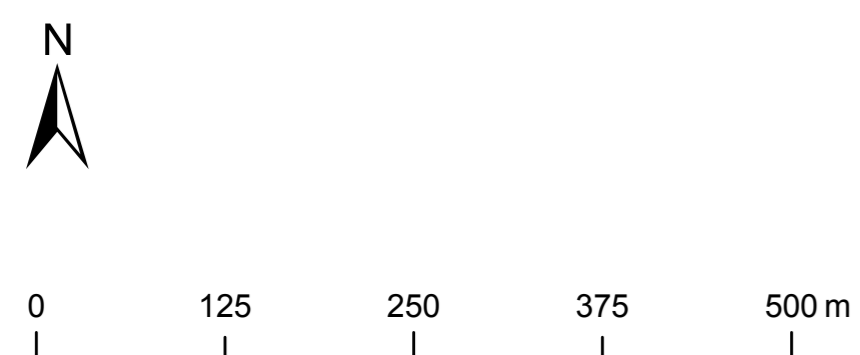
- območja stanovanj
- območja centralnih dejavnosti
- območja proizvodnih dejavnosti
- območja zelenih površin
- območja prometnih površin
- območja okoljske infrastrukture
- najboljša kmetijska zemljišča
- druga kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- površinske vode
- površine razpršene poselitve
- območja mineralnih surovin
- posebna območja

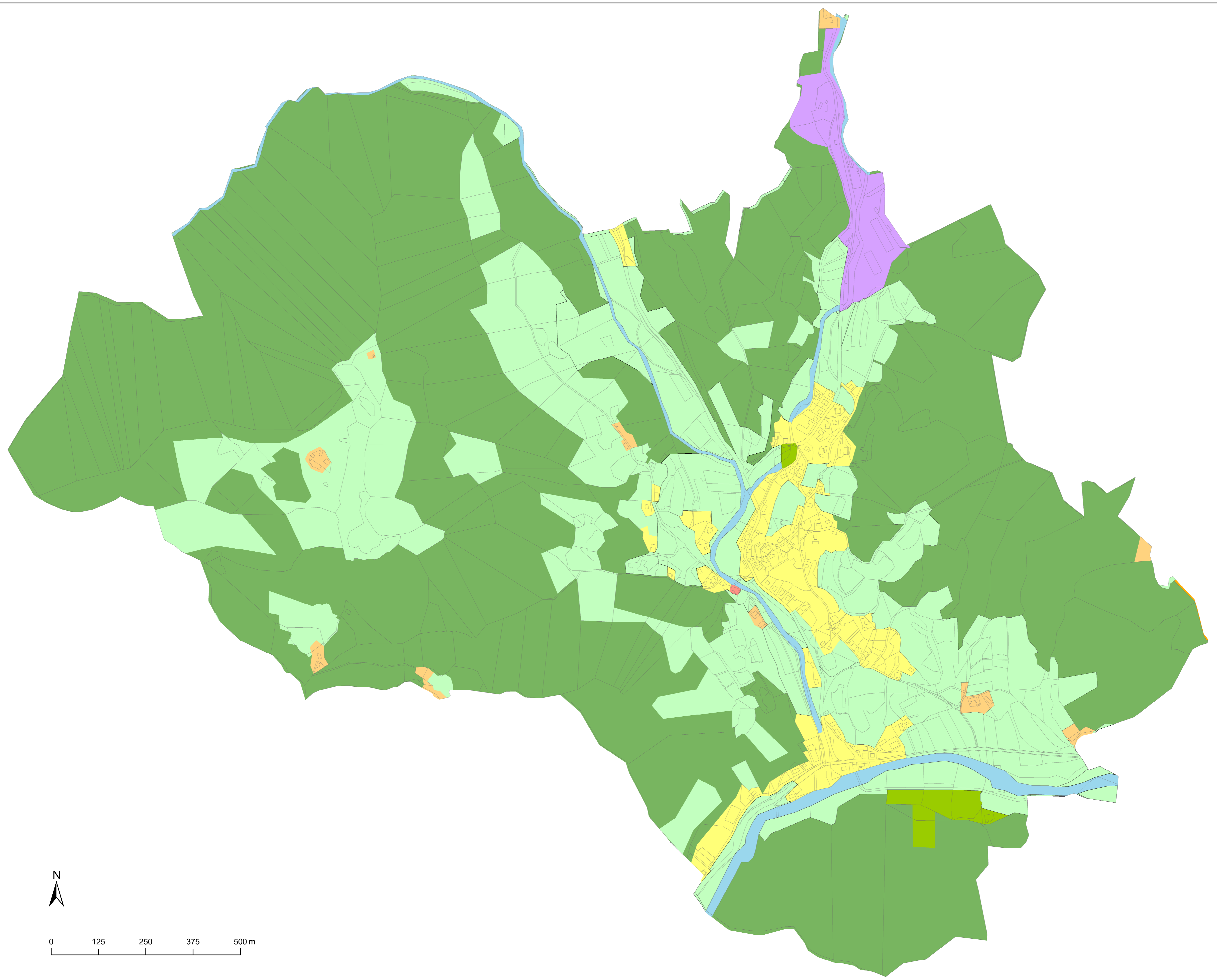

**PRILOGA I
 PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
 DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE ZA
 NASELJE HOTAVLJE V OBČINI
 GORENJA VAS - POLJANE**

Legenda:

- zemljiškokatastrski prikaz
- Podrobna namenska raba prostora**
- območja stanovanj
- območja proizvodnih dejavnosti
- območja zelenih površin
- najboljša kmetijska zemljišča
- druga kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- površinske vode
- območja mineralnih surovin

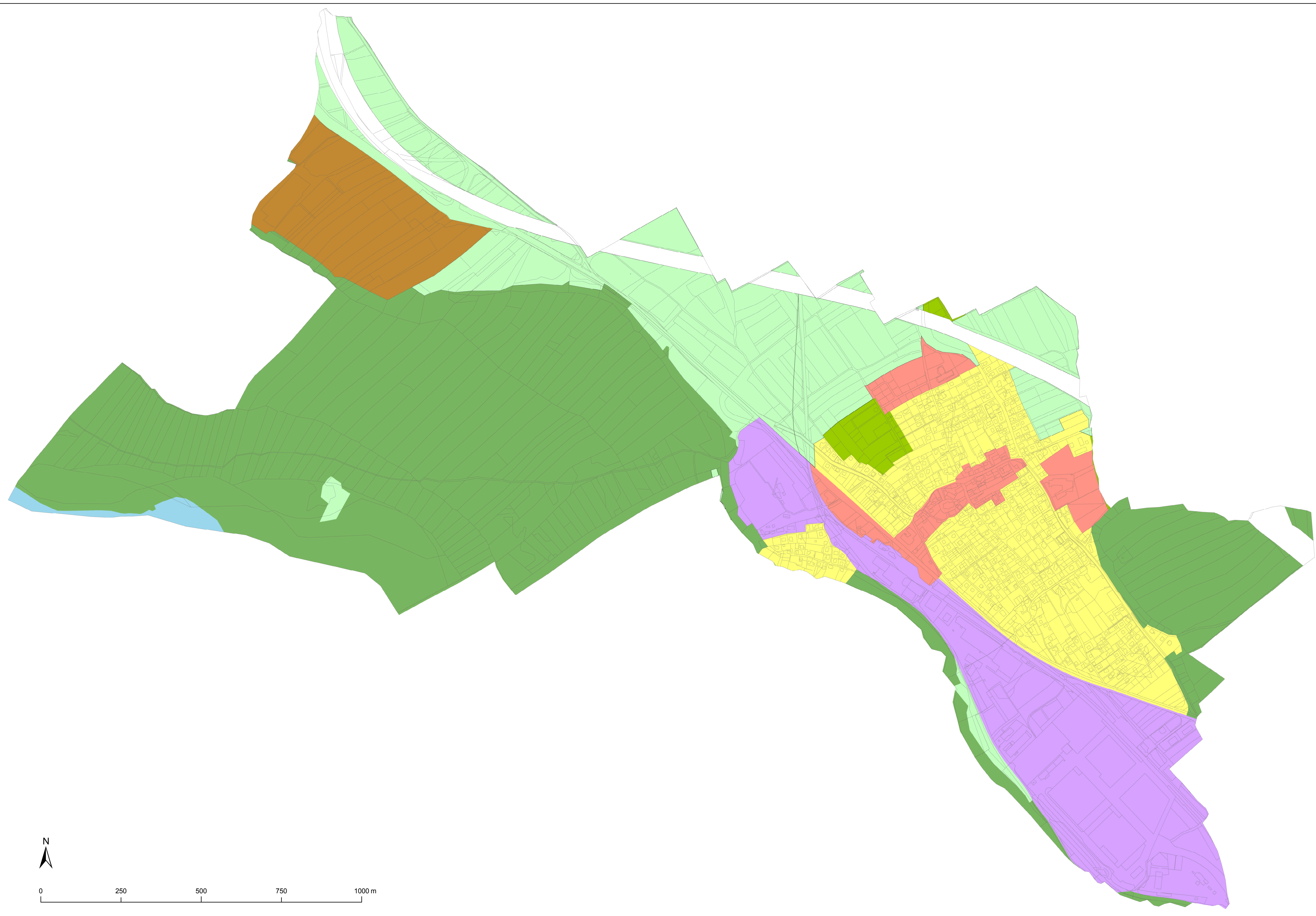
**PRILOGA J
 PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
 OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA ZA
 NASELJE HOTAVLJE V OBČINI
 GORENJA VAS - POLJANE**

Legenda:

- zemljiškokatastrski prikaz
- Podrobna namenska raba prostora**
- območja stanovanj
- območja centralnih dejavnosti
- območja proizvodnih dejavnosti
- območja zelenih površin
- najboljša kmetijska zemljišča
- druga kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- površinske vode
- površine razpršene poselitve
- posebna območja

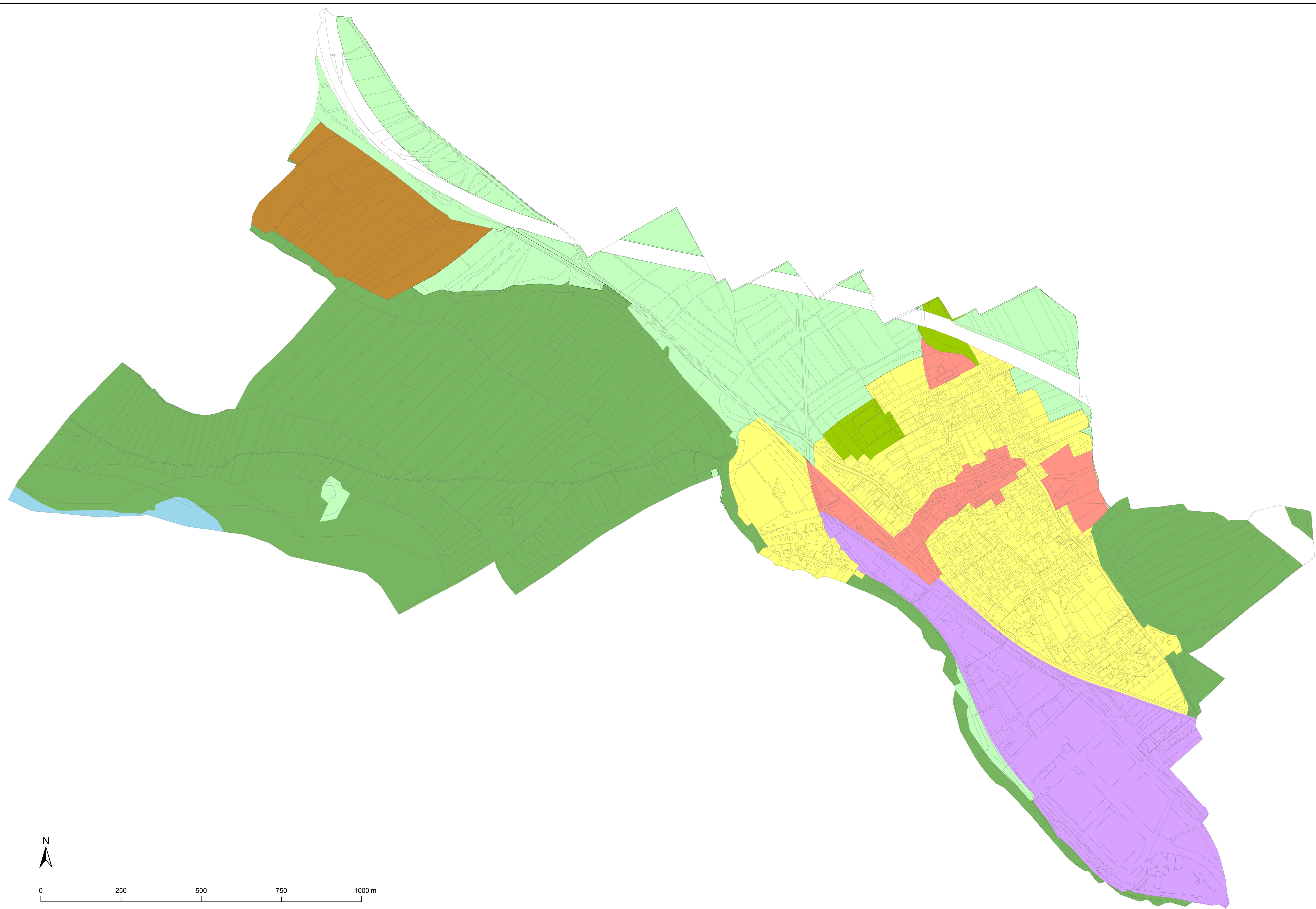
0 125 250 375 500 m

**PRILOGA K
PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE ZA
NASELJE NAKLO V OBČINI NAKLO**

Legenda:

- zemljiškokatastrski prikaz
- Podrobna namenska raba prostora**
- območja stanovanj
- območja centralnih dejavnosti
- območja proizvodnih dejavnosti
- območja zelenih površin
- območja prometnih površin
- najboljša kmetijska zemljišča
- druga kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- površinske vode
- območja mineralnih surovin

**PRILOGA L
 PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
 OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA ZA
 NASELJE NAKLO V OBČINI NAKLO**

Legenda:

- zemljiškokatastrski prikaz
- Podrobna namenska raba prostora**
- območja stanovanj
- območja centralnih dejavnosti
- območja proizvodnih dejavnosti
- območja zelenih površin
- območja prometnih površin
- najboljša kmetijska zemljišča
- druga kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- površinske vode
- območja mineralnih surovin

PRILOGA M
PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE ZA
NASELJE MALO NAKLO V OBČINI NAKLO

Legenda:

 zemljiškokatastrski prikaz

Podrobna namenska raba prostora

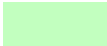
 območja stanovanj

 območja centralnih dejavnosti

 območja zelenih površin

 območja prometnih površin

 najboljša kmetijska zemljišča

 druga kmetijska zemljišča

 gozdna zemljišča

0 100 200 300 m

Izdelala: Eva Primožič, avgust 2012

Vir: Občina Naklo, GURS, Uradni vestnik Gorenjske, št. 23/04

Merilo: 1:5.000

PRILOGA N
PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA ZA
NASELJE MALO NAKLO V OBČINI NAKLO

Legenda:

 zemljiškokatastrski prikaz

Podrobna namenska raba prostora

 območja stanovanj

 območja centralnih dejavnosti

 območja prometnih površin

 najboljša kmetijska zemljišča

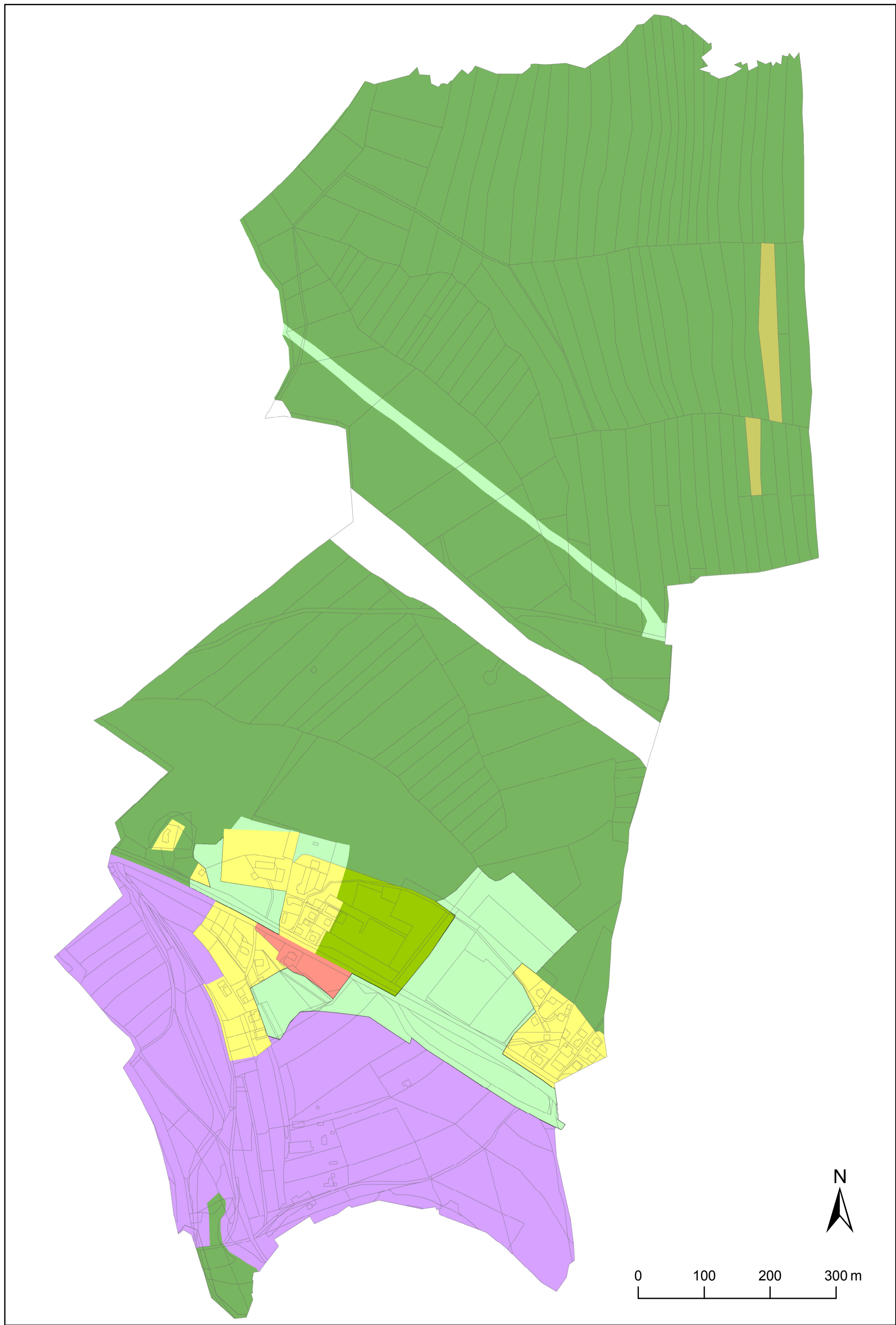
 druga kmetijska zemljišča

 gozdna zemljišča

0 100 200 300 m

Izdelala: Eva Primožič, avgust 2012
Vir: Občina Naklo, GURS, UL RS, št. 11/2010
Merilo: 1:5.000

**PRILOGA O
 PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
 DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE ZA
 NASELJE POLICA V OBČINI NAKLO**

Legenda:

- zemljiškokatastrski prikaz
- Podrobna namenska raba prostora**
- območja stanovanj
- območja centralnih dejavnosti
- območja proizvodnih dejavnosti
- območja zelenih površin
- območja prometnih površin
- najboljša kmetijska zemljišča
- druga kmetijska zemljišča
- gozdna zemljišča
- območja za potrebe obrambe zunaj naselij

Izdelala: Eva Primožič, avgust 2012
 Vir: Občina Naklo, GURS, Uradni vestnik Gorenjske, št. 23/04
 Merilo: 1:5.000

**PRILOGA P
PODROBNA NAMENSKA RABA PROSTORA
OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA ZA
NASELJE POLICA V OBČINI NAKLO**

Legenda:

 zemljiškokatastrski prikaz

Podrobna namenska raba prostora

 območja stanovanj

 območja centralnih dejavnosti

 območja proizvodnih dejavnosti

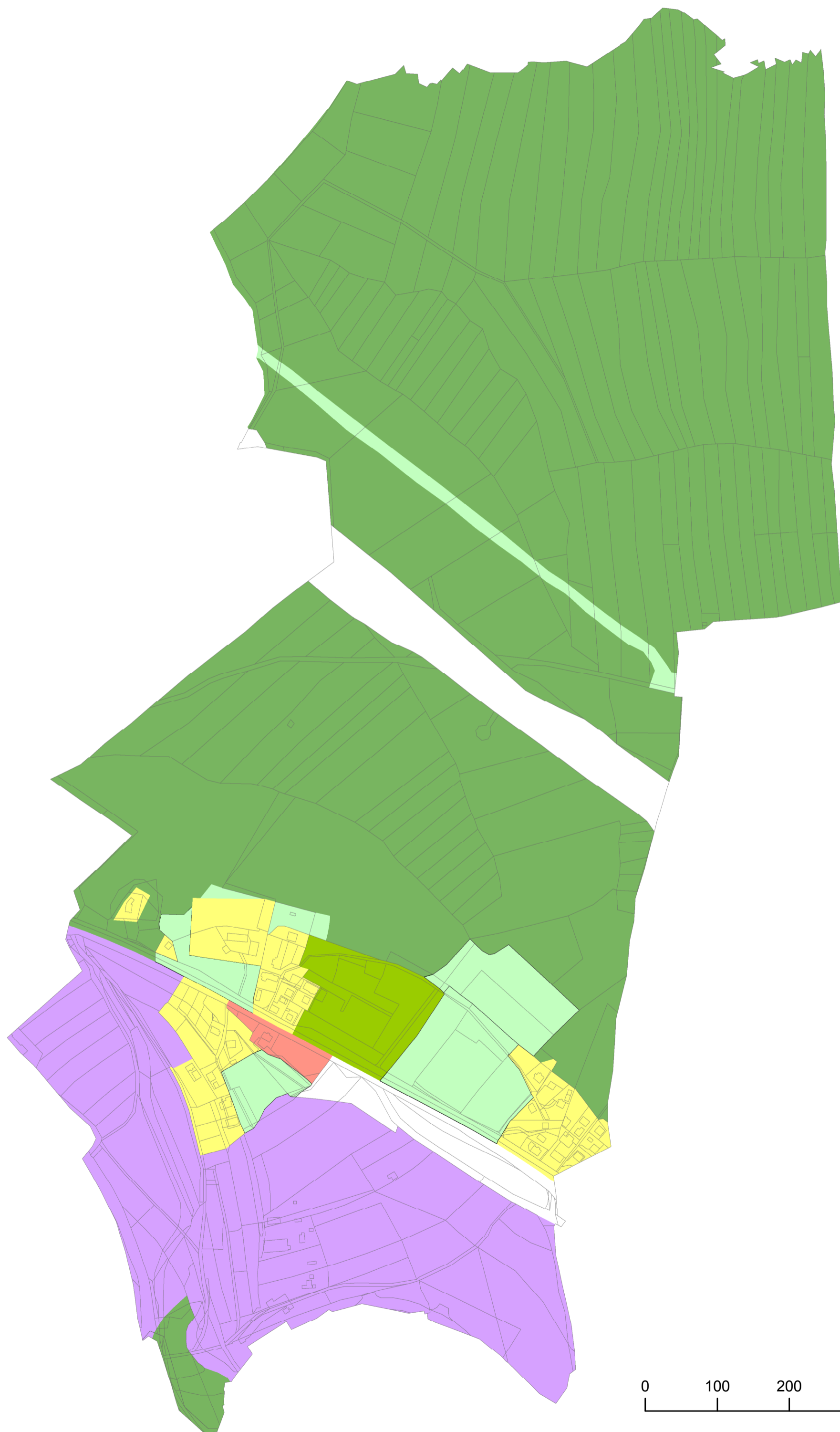
 območja zelenih površin

 območja prometnih površin

 najboljša kmetijska zemljišča

 druga kmetijska zemljišča

 gozdna zemljišča

0 100 200 300 m

Izdelala: Eva Primožič, avgust 2012
Vir: Občina Naklo, GURS, UL RS, št. 11/2010
Merilo: 1:5.000

I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ

Območja podrobnejše namenske rabe prostora	Površine podrobnejše namenske rabe prostora	Površine podrobnejše namenske rabe prostora	Območja podrobnejše namenske rabe prostora
1. območja stanovanj S	1.1 stanovanjske površine	SS	1.1 območja eno in dvostanovanjskih stavb SE
	1.2 stanovanjske površine za posebne namene	SB	1.2 območja večstanovanjskih stavb SV
	1.3 površine podeželskega naselja	SK	1.3 stanovanjska območja za posebne namene SS
	1.4 površine počitniških hiš	SP	1.5 stanovanjska območja s kmetijskimi gospodarstvi SK
			1.4 območja počitniških hiš SP
2. območja centralnih dejavnosti C	2.1 osrednja območja centralnih dejavnosti	CU	3.1 območja vzgoje in izobraževanja DI
			3.3 območja zdravstva DZ
			3.4 območja socialnega varstva DV
			3.5 območja kulture DK
			3.6 območja javne uprave DU
	3.7 območja čaščenja in opravljanja verskih dejavnosti DC		
	4.1 območja urbanih središč MS		
4.2 območja storitvenih, proizvodnih in trgovskih dejavnosti MP			
2.2 druga območja centralnih dejavnosti	CD		
3. območja proizvodnih dejavnosti I	3.1 površine za industrijo	IP	2.1 industrijska območja PI
	3.2 gospodarske cone	IG	2.2 druga proizvodna območja PD
	3.3 površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	IK	
4. posebna območja B	4.1 površine za turizem	BT	4.4 turistična območja z nastanitvijo MT
	4.2 površine drugih območij	BD	4.3 posebna območja MB
	4.3 športni centri	BC	3.2 območja za šport DS
5. območja zelenih površin Z	5.1 površine za odih, rekreacijo in šport	ZS	5.1 območja za šport in rekreacijo ZS
	5.2 parki	ZP	5.2 parki ZP
	5.3 površine za vrtičkarstvo	ZV	5.3 druge zelene površine ZD
	5.4 druge urejene zelene površine	ZD	5.4 pokopališča ZK
	5.5 pokopališča	ZK	
6. območja prometnih površin P	6.1 površine cest	PC	6.1 območja državnih cest DC
			6.2 območja lokalnih cest LC
			6.3 območja kolesarskih poti (DK-državne kolesarske poti, LK-lokalne kolesarske poti) PK
	6.2 površine železnic	PŽ	6.4 območja prometnih površin izven vozišča IP
	6.3 letališča	PL	6.5 območja železniških prog IZ
	6.4 heliporti	PH	6.7 območja letališč in vzletišč (IL-letališče, IV-vzletišče) IL
	6.5 pristanišča	PR	6.8 območja pristanišč IR
6.6 ostale prometne površine	PO	6.6 območja železniških postaj IZ	
7. območja komunikacijske infrastrukture T			7.1 območja objektov in naprav TO
			7.2 telekomunikacijski vodi T
			8.1 območja za oskrbo z električno energijo EE
			8.2 daljnovodi (DV-daljnovodi, KV-kablovodi) DV, KV

8. območja energetske infrastrukture E	8.3 območja s oskrbo s plinom EP 8.4 plinovodi P 8.5 območja za preskrbo z nafto in naftnimi derivati EN 8.6 naftovodi in produktovodi (N-naftovodi, PR-produktovodi) N 8.7 območja za oskrbo s toplotno energijo ET 8.8 toplovodi ET	8. območja energetske infrastrukture E
9. območja okoljske infrastrukture O	9.1 območja za oskrbo z vodo OV 9.2 vodovodi V 9.3 območja za čiščenje voda OC 9.4 kanalski vodi K 9.5 območja za ravnanje z odpadki OR 9.6 območja za odlaganje odpadkov OO	9. območja komunalne in okoljske infrastrukture O
10. območja za potrebe obrambe v naselju F		14. območja za potrebe obrambe OB
11. površine razpršene poselitve A		R
12. razpršena gradnja, zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč (informacija o dejanskem stanju) L		R
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLIŠČ		
1. najboljša kmetijska zemljišča K1 2. druga kmetijska zemljišča K2	12.1 območja intenzivne kmetijske proizvodnje KI	12. območja kmetijskih zemljišč K
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLIŠČ		
1. gozdna zemljišča G		13. območja gozdov G
IV. OBMOČJA VODA		
1. površinske vode V	1.1 celinske vode VC 1.2 morje VM	10. območja površinskih voda V
2. območja vodne infrastrukture VI	10.3 območja vodne infrastrukture VI	10. območja površinskih voda V
V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLIŠČ		
1. območja mineralnih surovin L	1.1 površine nadzemnega pridobivalnega prostora LN 1.2 površine podzemnega pridobivalnega prostora s površinskim vplivom, ki onemogoča drugo rabo LP	11. območja mineralnih surovin L
2. območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami N		15. območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami N
3. območja za potrebe obrambe zunaj naselij f		14. območja za potrebe obrambe OB
4. ostala območja OO		